

Василь Врублевський

ДІЛЛО

ЖИТЕЙСЬКЕ

трагіКОМЕДІЯ

УДК 821.161.2(477.42)

В-83

Весела трагікомедія – своєрідний мікс сюрреалістичного, певною мірою, сюжету, пародії і детективу. Колоритні персонажі, жваві діалоги, написані переважно короткими репліками.

Коротка фабула: жінка, котра нині мешкає в Австралії, просить свого колишнього (подавно колишнього!) чоловіка заопікуватися похоронами її бабусі, померлої напередодні у місцевій (тут, у нас) лікарні. У морзі йому видають «тіло», причому без будь-яких належних у таких випадках документів. Оскільки ж небіжчицю бачив він років тридцять тому, може, один хіба раз і то тільки принагідно, виникає низка найрізноманітніших сюжетних колізій, що мало не завершуються криміналом.

Із рецензії: «Хто не знає, що діла житейські ходять за нами слідом щодня? В багатьох представників роду людського вони мимохідь і складають те, що ми часто називаємо сенсом життя. Але... Для героїв п'єси «Діло житейське» сірі будні звичного існування перетворюються на неординарне плетиво абсурду з елементами абсолютного комунікативного нерозуміння персонажами одне одного... Врешті, несподівана, новелістична розв'язка додає перцю і веселощів тій моральній безвиході, в якому живуть (чи вже не живуть?), борюючись за виживання (чи вже махнули на те виживання рукою?) сьогочасні пересічні представники нашого суспільства, ким би вони не були: поліціантом чи лікарем, санітаром чи працівником крематорію, патологоанатомом чи, врешті-решт, просто... мерцем» (Валерій Косенко).

В оформленні використано фрагмент афіші та знімки сцен

із постановки «Театру на Новому бульварі»

(Житомир, 2017 р., режисер-постановник народний артист України Григорій Артеменко).

ISBN | на правах рукопису

© Врублевський В. М., 2017

ДІЛО ЖИТЕЙСЬКЕ

Трагікомедія

Дійові особи:

Арнольд, чоловік років 50-55

Санітар

Патологоанатом

Фельдшер

Водій

Дільничний інспектор поліції

Бізнесменша

В епізодах:

поліцейські (не менше 2-х)

ДІЯ 1

Сцена 1

На ганку трупарні.

Арнольд (*розмовляє по телефону*). Послухай... Поясни мені, будь ласка!.. Ми з тобою були одружені лише три місяці, у нас з тобою немає спільно нажитих дітей, у нас із тобою немає спільно нажитого майна... У нас із тобою взагалі немає нічого спільно нажитого!.. Послухай, давай не будемо зараз з'ясовувати, хто винен у тому, що ми розбіглися, а хто правий!.. Ти мені ось що скажи: ми не живемо разом тридцять років, то якого біса я маю час від часу вирішувати твої проблеми?.. Я розумію, що Австралія далеко!.. Я розумію, що форс-мажор!.. Врешті-решт, я розумію, що у тебе завтра весілля... Ну, добре, добре, не у тебе персонально, а у сина твого теперішнього супружника... До речі, він у тебе який?.. Та мене не цікавить колір його волосся!.. А, він взагалі лисий?.. Вітаю, докотилася! Не гребуєш уже і лисими... Ну-ну!.. Мене цікавило, який він у тебе за ліком. Третій?.. Четвертий?.. Що, справді?.. Не брешеш? П'ятий?! Ну ти і даєш!.. Я не у тому розумінні, що... Хоча... У тому, мабуть, теж! Я ж пам'ятаю!.. Гроші?.. Гроші, звісно, річ не зайва... Перешлеш?.. Було б непогано... Номер картки скину есемескою... Куди я к бісу дінуся з підводного човна?! Та зроблю вже, зроблю... По вищому розряду? Зроблю по вищому розряду... Що? Їхній старший в курсі? Хто з ним говорив?.. Та ти що!.. Цікаво, як це ти аж із Австралії на нього вийшла?.. Що-о-о?.. Я й подумати не міг!.. Це що ж виходить? Ми із

ним ці... як його... Ну, я був перший, він виявився третім... Я завтра в інтернеті подивлюся, хто ми з ним... Послухай, якщо він така шишка, може, хай би він і розрулював цю ситуацію... Он, значить, як?! У нього теж весілля?.. В Англії?.. Теж сина женить?.. Ні? Дочку заміж віддає?.. А-а-а! Сам одружується?! Причина поважна, що тут скажеш!.. Послухай, а якби... Ні, ти просто уяви!.. Якби у мене завтра теж було весілля... І що такого бачиш ти смішного?.. Я, що, лисий?! Ні на що я не натякаю... От саме тому ми і розбіглися, що ти чіплялася до слів і перекручувала все на свій манір!.. Гаразд, гаразд, гаразд!.. Проїхали!.. Ну, я й сам знаю, що про весілля думати мені вже пізно, а просто гіпотетично?..

Відчиняються двері трупарні, з'являється санітар.

Санітар. Це стосовно вашого трупа дзвонили?

Арнольд (*ошелешено*). Що-о-о?

Санітар. Що я сказав незрозумілого? Запитую: ви трупа замовляли?

Арнольд (*майже втрачаючи дар мови*). В... в-в-ви...

Санітар. Та не нервуйте ви так. Смерть – діло життєве. Забирати будете?

Арнольд. Що?

Санітар. Трупа забирати будете?

Арнольд. Н-ну... у-у... Бу-бу... Будемо, мабуть...

Санітар. Що означає ваше мабуть? Нам подзвонили із самого міністерства, ми миттю із трупом організувалися, а ви тепер...

Арнольд. Це, вибачайте, не мій труп...

Санітар. Не ваш?
Арнольд. Ну... Тобто... Не те, що він вже геть зовсім не мій, мені його із Австралії по телефону...

Санітар (*нетерпляче*). Баба?

Арнольд. Ну так, баба... Моя перша дружина.

Санітар (*злегка вражено*).
Ваша перша дружина?

Арнольд. Так. А що?

Санітар. У вас, що, різниця років тридцять?

Арнольд. З ким?

Санітар. Із бабою вашою.

Арнольд. Чого це тридцять років? Ми однолітки із нею.

Санітар. Однолітки?

Арнольд. Ну так... Ще й народились майже в один день...

Санітар. Ви непогано збереглись, їй-богу! На ваші вісімдесят три!.. (*Дістає із кишені халата смартфон*). Я зроблю з вами селфі. Можна?

Арнольд. Що? Навіщо?

Санітар. Друзям покажу із кафедри герантології!.. Я потім ще зроблю селфі із покійною вашою дружиною, поки ви її ще не забрали з моргу, щоб вони могли, так би мовить, порівнять, хто із вас краще зберігся...

Арнольд. Ви з глузду з'їхали?! З ким порівнювати? Яка дружина?! Немає у мене ніякої дружини!

Санітар. Ясна річ, що нема, вона ж померла!.. Прийміть мої щирі співчуття... Я, знаєте, якось забув сказати зразу...

Арнольд. Ви з глузду з'їхали?

Санітар. Не нападайте. Розумію, у вас горе, але ж...

Арнольд. Яке у біса горе?!

Санітар. Звичайне. Баба ваша вмерла... А втім! Так, як виглядаєте ви, і так, як виглядає вона, то, може, це й не горе. Ви, певно, давно уже знайшли собі якусь молодшу і тільки й ждали, коли вже ваша баба...

Арнольд. Я ж вам казав – це баба не моя!

Санітар. Не ваша?

Арнольд. Це баба моєї першої дружини!

Санітар. А що, ваша перша дружина... того-о-о... Лесбіянка? Ще й з такими дивнуватими нахилами? Могла би й молодшу...

Арнольд. Це рідна її баба! Просто рідна баба! Матір її матері!

Санітар. Що, правда?.. Тобто, якщо я вас правильно зрозумів, це не дружина там ваша лежить, а рідна баба вашої дружини?

Арнольд. Колишньої дружини!

Санітар. Який облом!.. А я-то вже такий сюжет придумав!..

Арнольд. Сюжет? Для чого?

Санітар. Для п'єси.

Арнольд. Для п'єси?

Санітар. Ну так. Я ж, крім усього, драматург!

Арнольд. Ви п'єси пишете?

Санітар. Ще поки тільки... Ну, як це вам сказать... Поки тільки збираюсь... З думками, так сказать, збираюсь, ну й сюжети придумую... Писати п'єси, чесно вам скажу, заняття не просте. Тут тиша потрібна, щоб ніхто не заважав...

Арнольд. Трупарня – заклад підходящий!

Санітар. Ваша іронія недоречна. Якщо хочете знати, я ж недаремно подався із доцентів в санітари.

Арнольд. Що, серйозно?

Санітар. По-перше, тут не треба читати пар...

Арнольд. А престиж? Зарплата?

Санітар. Ви праві, з престижем в морзі тугувато. Трупи, так сказать, в силу специфічності свого становища оцінить мій труд не здатні, ну а на предмет зарплати... *(Оживає)*. Між іншим... Бабу ви забирати будете?

Арнольд. А для чого ж, як ви гадаєте, я тут? Буду, звісно.

Санітар. З вас дві п'ятсот.

Арнольд. Дві п'ятсот? Це ви про що?

Санітар. На ваше щастя, не про долари. Про гривні. У доларах з вас буде... *(Подумки підраховує)*. Дев'яносто доларів! За

курсом нацбанку... Доволі по-божеськи, я вам скажу. У США це всього-навсього мінімальна оплата восьми годин роботи некваліфікованого працівника... Одного! А нас тут задіяно набагато більше...

Арнольд. Для чого ви мені це все розказуєте?

Санітар. Для того, щоб ви не думали, що ми тут усі здирники і тільки й думаємо про те, коли вже хтось скоріш помре і за його трупом прийдуть родичі... Між іншим, ви на чому приїхали? Щось я не бачу ніякого транспорту...

Арнольд. Я на чому приїхав?

Санітар. Ви, ви!

Арнольд. На таксі.

Санітар. На таксі? Ви, що ж, і власного автомобіля не маєте?

Арнольд. Не маю.

Санітар. А, то ви не багаті?

Арнольд. А ви, що, податковий інспектор?

Санітар. Хотів би бути! Грошей не вистачило, щоб влаштуватися, а тепер вже не дуже й треба! Тепер я вже й тут непогано влаштувався... То на чому ви будете вивозити свою бабу? От цікаво! Що, теж на таксі?

Арнольд. Я вам уже казав – це не моя баба!

Санітар. Якщо ви за неї будете платити – отже, вона ваша!

Арнольд. Залізобетонна логіка!.. Але звідки ви взяли, що я збираюся вам щось платити?

Санітар. А що, не збираєтеся? Дивно. А нам сказали, що той перець, який дзвонив на предмет вашого трупа, сказав, що з оплатою питань не виникне... Ми, що ж, за так обмивали її, пудрили, ще й макіяж навели такий, що хоч заміж віддавай?! Негарно виходить, ось що я вам скажу!

Арнольд. Я вас про це просив?

Санітар. А нас і просить не треба! Нам подзвонили, сказали, щоб зробили все по вищому розряду, ми й зробили, а далі діло ваше. Не хочете платити? Не треба! Беру шланга, включаю воду і за хвилину марафета як не було. Завтра по-новому замовлять будете! Тільки розцінки тоді виростуть утроє!

Арнольд. Утроє? З якого дива?

Санітар. Неустойка, плюс новий марафет, плюс моральний, так би мовити, урон...

В цей час дзвонить Арнольдів телефон.

Арнольд *(у телефон).* Алло!.. Так, слухаю... Що ще?.. Що ще, питаю?.. Ще не забрав... Не забрав ще, кажу!.. Послухай, я до тебе не наймався!.. Ти попросила, я згодився допомогти, і тільки!.. Все! Іди спокійно на своє весілля! Я все зроблю, не переживай... *(Закінчивши розмовляти по телефону, дістає портмоне, перераховує вміст).* От тобі й на!.. Малувато!.. *(До санітара).* Де тут найближчий банкомат?

Санітар. Навіщо?

Арнольд. Для чого людині банкомат? Щоб зняти готівку...

Санітар. Ну, банкомат не тільки для цього. Можна ще перерахувати кошти з картки на картку, зробити платежі...

Арнольд. Може, досить уже? Я вас запитав...

Санітар. Чого ви такі нервові? Навіщо вам бігати шукати банкомат?

Арнольд. Бо у мене не вистачає готівки! Ось навіщо...

Санітар. Не нервуйте! Зараз... *(Зникає у дверях трупарні. Через деякий час повертається, несучи POS-термінал).* Ось, будь ласка! Користуйтеся. Абсолютно безкоштовно, комісію ми не беремо. Так би мовити, «всё во имя человека, всё во благо человека»... Між іншим, яке ваше ставлення до комунізму? Позитивне, нейтральне чи різко негативне?

Арнольд. А ви мене для чого це питаєте?

Санітар. Для дисертації.

Арнольд. Для дисертації?

Санітар. Для дисертації. А чого ви так дивуєтесь? Морг, знаєте, дуже підходяще місце для написання дисертації, особливо про передумови і наслідки краху комуністичної ідеї...

Арнольд. Цікавий ви, скажу вам, екземпляр! Писати в морзі дисертацію – до цього треба додуматися...

Санітар. Для наукової роботи тиша потрібна, щоб ніхто не заважав, щоб можна було зосередитися. Хочете, я вам у загальних рисах розкажу про новизну концепції моєї майбутньої дисертації? Мені здається, що вас це має зацікавити...

Арнольд. Мене, знаєте, зараз більше цікавить...

Санітар. Все, все! Зрозумів! Бажання клієнта для нас закон. І навіть більше... *(Підносить POS-термінал ближче до Арнольда).* Вставляйте вашу картку... Сподіваюся, на вашому рахунку достатньо коштів...

Арнольд. Не переживайте, вистачить...

Санітар. Це радує. Будь ласка, ваш пін-код... Я не дивлюся! *(Відвертається).* Вітаю, транзакція успішна...

Арнольд. Я можу забирати?

Санітар. Будь ласка! Нема проблем... Проходьте.

Заходять обое до трупарні. За кілька секунд виходять.

Арнольд *(обурено).* Але ж вона гола!

Санітар. Так, гола.

Арнольд. Абсолютно гола!

Санітар. Абсолютна правда!

Арнольд. Вона, що ж, і в палаті була гола?

Санітар. Звідки мені знати? Я по палатах не хожу. Яку мені привезли, така й лежить. Мені, знаєте, її одежа ні до чого. Не піду ж я її здавати в секонд-хенд. До такого ще, звиняйте, не опустився!..

Арнольд. І що ж мені тепер з нею робити?

Санітар. А що ви хочете з нею робити?.. Надію маю, що ви не некрофіл... Жартую я, жартую! Не дивіться так на мене!.. Специфічна, знаєте, робота, відповідно і гумор специфічний... Це ви ще не стикалися із нашим проктологом. Здогадуєтеся, який у нього гумор? «І теє поле, й тії маки, усе до...» І це ще тільки квіточки!

Арнольд. Мені, знаєте, зараз не до жартів.

Санітар. Зрозумів. Ви гроші заплатили? Заплатили. Забирайте, вона ваша.

Арнольд. А як її я заберу? Вона ж...

Санітар. Як хочете, так і забирайте. Мое діло видать тіло.

Арнольд. Але ж... Може, щось порадите мені?

Санітар. Порадити? Їй-богу, і не знаю... *(На якийсь час замислюється)*. Ну, добре... Із одягом проблему ми вирішимо. Все-таки не молодуха, близьких родичів, як я зрозумів, нема і близько, отож, у чому хоронити – все одно. Якусь таку-сяку одежу підшукаєм...

Арнольд. Дякую...

Санітар. Ви дякувать не дуже-то спішіть...

Арнольд. Та я ж...

Санітар. Ось термінал...

Арнольд. Скільки?

Санітар. По-божеськи...

Арнольд. Скільки?

Санітар. П'ятсот. Вам не багато?

Арнольд. Не знаю...

Санітар. Бог з вами! Триста. Вставляйте картку, поки я не передумав... Окей, транзакція пройшла... Що далі?

Арнольд. Як – що далі? Одягайте бабу...

Санітар. Не переживайте, вже одягають.

Арнольд. Хто?

Санітар. Яке вам діло? Я ж сказав: вже одягають. Мене цікавить ось що...

Арнольд. Що?

Санітар. Ви свою бабу... Ах, звиняйте... Ви свого трупа понесете на плечах?

Арнольд. Ні, звісно. А що, є пропозиція? Озвучте.

Санітар. Півтори!

Арнольд. Не забагато? Дві п'ятсот, триста, тепер ще півтори...

Санітар. Ай-я-яй! Не соромно? Рахувати гроші на погребіння рідної людини?

Арнольд. Кажу ще раз: вона мені не рідна!

Санітар. Ах, вибачайте, я забув... А раз так, давайте без оцього всього... По-діловому давайте... Можу запропонувати стопроцентний варіант...

Сцена 2

Рев сирени «швидкої допомоги».

З'являється фельдшер із відповідними аксесуарами і діловитими замашками.

Фельдшер *(вітаючись на ходу із санітаром).* Ти викликав?

Санітар. А Вітя де? Я думав, Вітя приїде.

Фельдшер. Вітя? У загулі... Тобто, у відгулі. А що?

Санітар. Шурак він мій.

Фельдшер. А-а-а... Пацієнт де? (*Дивиться на Арнольда*). Він чи що? Щось занадто добре виглядає!

Санітар. Пацієнтка.

Фельдшер. І де вона?! Втрачаємо час. Показуй!

Санітар. За дверима. Як зайдеш, зразу праворуч.

Фельдшер зникає у дверях трупарні.

Санітар (*до Арнольда*). Боюсь, заминочка вийде. Я думав, шурак мій приїде. А він, ви ж чули, якогось біса взяв відгули. Запив, мабуть. Як ви гадаєте?

Арнольд. Тільки гадати мені й не вистачає!..

Санітар. Стопудово запив!.. Ну, так вчора якраз аванс давали. Тепер днів три, це мінімум...

Із трупарні вибігає фельдшер.

Фельдшер (*до санітара, розлючено*). Що за дурні приколи? Вона ж мертва!

Санітар. Та що ти кажеш?! Що, і не дихає навіть? А ще учора дихала... А пульс? Пульс ти міряв?

Фельдшер. Я, що, дурень?.. Звісно, міряв. У першу чергу... Мені зразу дивним здалося, чого такі холодні руки...

За спиною фельдшера з'являється лікар-патологоанатом.

Патологоанатом (*до Арнольда*). Це ви родич?

Арнольд. Чий?

Патологоанатом. Померлої.

Арнольд. Ні, мене просто попросили...

Патологоанатом. Типова ситуація. Кожен заробляє як уміє. *(До санітара)*. Авжеж? *(До фельдшера)*. Правильно кажу?

Арнольд. Я не...

Фельдшер. До чого ви ведете?

Патологоанатом *(до санітара з фельдшером)*. Ви покурить десь там... Збоку... Добре?

Фельдшер. Я не курю...

Санітар *(бере фельдшера за ліктя)*. Давай відійдемо. Не бачиш? Поговорити лікарю треба, тет-а-тет... Та й нам з тобою теж. Діло є. З наваром.

Фельдшер *(зацікавлено)*. З наваром?

Санітар. І непоганим.

Фельдшер. То пішли!..

Санітар із фельдшером ідуть і зникають за рогом.

Патологоанатом *(до Арнольда)*. Тут таке діло. Документів на покійницю я вам видати зараз не зможу.

Арнольд. Документи? Які документи?

Патологоанатом. Виписку.

Арнольд. А мені вона треба?

Патологоанатом. Згідно правил – треба, звісно. Як без виписки? Без виписки ніяк.

Арнольд. А коли я можу її отримати? Вранці?

Патологоанатом. Боюся, що вранці теж не зможете. Печатки немає. Бачите, яку свиню ця баба підклала усім нам. Надумалася померти перед вихідними! Та ще й якими!.. Ви ж у курсі, що із сьомого перенесли на третє, а минулої суботи працювали замість четвертого...

Арнольд. Так, так... Знаю, п'ять днів вихідних...

Патологоанатом. Отож і я про те ж. Отримати виписку ви зможете не раніше п'ятого. І то! Це якщо наш головлікар не придумав собі ще якихось додаткових днів. Він любитель таких штук. Тоді він взагалі може з'явитися аж після дев'ятого... Отакі от пироги.

Арнольд. І що ж ви пропонуєте?

Патологоанатом. А що я можу пропонувати? Набратися терпіння й ждати...

Арнольд. П'ять днів?

Патологоанатом. Або п'ять, або й усі дев'ять. Мені головлікар не доповідає про свої плани.

Арнольд. А без головлікаря ніяк?

Патологоанатом. Ну!.. На те він і головний, що без його підпису ніяк. Підпис, в принципі, ще підробити можна, а де печатку взяти? Печатку він завжди носить із собою. Нікому не довіряє старий хрич!.. То що будемо робити?

Арнольд. В принципі, я можу й почекаати...

Патологоанатом. Ви, звісно, можете, а ваша покійниця більше двох днів не пролежить. Холодильники у нас відключені.

Арнольд. Холодильники?

Патологоанатом. Пояснюю: холодильні бокси для тривалого зберігання трупів.

Арнольд. А-а-а... То включіть.

Патологоанатом. Без особистого розпорядження головлікаря не можемо. Ключі від щитової персонально у нього. Це раз. А по-друге, вони все одно не морозять так, як треба.

Арнольд. Що у вас за лікарня?

Патологоанатом. Нормальна у нас лікарня. Ви до нас не попадали ще?

Арнольд. Слава богу!.. Тьху-тьху-тьху!..

Патологоанатом. Ну, нічого, дасть бог, ще попадете...

Арнольд. Мені, знаєте, сьогоднішнього побіжного ознайомлення достатньо!..

Патологоанатом. Даремно ви так. Персонал у нас кваліфікований, рівень смертності буває навіть нижчим за середньостатистичний... Ми, знаєте, над цим показником дуже серйозно працюємо, у сторону зменшення, звісно! (*Раптом очі лікаря загоряються*). Слухайте! А що ми тут голову сушимо? Я ж розтину їй ще не робив? Не робив!

Арнольд. То й що?

Патологоанатом. Та забирайте ви свою покійницю без документів! Я дозволяю!

Арнольд. Як це? Без виписки?

Патологоанатом. Без виписки.

Арнольд. А як я її ховати буду?

Патологоанатом. Ховати? Нащо вам її ховати? Від кого?

Арнольд. Як це – нащо?

Патологоанатом. А-а-а! Ви мали на увазі – хоронити?

Арнольд. Це одне і те ж...

Патологоанатом. Ну як-як? Дуже просто. Вона ж могла померти вдома?

Арнольд. Не знаю... Могла, мабуть...

Патологоанатом. А це ж суттєво спрощує ситуацію! Якщо вона померла вдома, вам не потрібна виписка з лікарні. Виходить, що її тут і не було. Збагнули?

Арнольд. Здається...

Патологоанатом. То що? Вирішуйте! Іншого виходу я все одно не бачу.

Арнольд. Треба подумати...

Патологоанатом. Та що тут думати?! Що тут думати?! Погоджуйтеся, поки я не передумав!

Арнольд. Ну гаразд... Скільки?

Патологоанатом. Це ви про гроші?.. *(Осудливо хитає головою)*. Я ж до вас із щирою душею, просто увійшовши у вашу ситуацію, по-людськи, а ви?! Як скальпелем по живій плоті, їй-богу!..

Арнольд. Я.. я..

Патологоанатом. І повернувся ж язик питати: «Скільки?»... По-людськи треба до людей, а не...

Арнольд. Вибачте, я...

Патологоанатом. Це ж принизливо, як ви не розумієте?!

Арнольд. Я.. Я.. Вибачте...

Патологоанатом. Мені, що, прејскуранта заводити, як у церкві? За те – стільки, за те – стільки?! Не принижуйте мене і не принижуйтеся самі. Скільки можете, стільки дайте, а не питайте, скільки!

Арнольд *(дістає портмоне, навмання витягує кілька стогривневих купюр)*. Ось, візьміть...

Патологоанатом *(взявши гроші, небало ховає їх до кишені, обертається у бік, де мають бути санітар із фельдшером «швидкої»)*. Ей! Де ви там? Санітар!

З-за рогу з'являються санітар і фельдшер.

Санітар *(до фельдшера, на ходу)*. То ти зрозумів?

Фельдшер. Не дурний, зрозумів...

Патологоанатом *(до санітара)*. Видай покійницю.

Санітар. А документи?

Патологоанатом. Без документів.

Санітар. Як скажете...

Патологоанатом. Вперше чи що?..

Санітар. А я, що, проти щось маю? Ви сказали видати, я видам.

Патологоанатом *(до Арнольда)*. Ну все, я побіг! Звертайтеся раптом що!..

Патологоанатом зникає.

Санітар *(наближаючись до Арнольда)*. Я зі «швидкою» домовився. Хлопці підкинуть, куди скажете.

Арнольд. Кого підкинуть?

Санітар. Трупа вашого.

Арнольд. Скільки вам казати? Це не мій труп! Не мій!

Санітар. Ради бога, не чіпляйтеся до слів... Ви його забираєте, значить, він ваш.

Арнольд. Логіка у вас, звичайно, ще та...

Санітар. То що? Згодні на варіант зі «швидкою»?

Арнольд. Та певно ж...

Санітар. Півтори!

Арнольд. Тисяча.

Санітар *(до фельдшера)*. За тисячу повезете?

Фельдшер. А чого ж? Повеземо. При наших зарплатах торгуватися не доводиться. Собі дорожче! Загнеш ціну – взагалі ні з чим можеш залишитися, а так хоч якась копійка перепаде... Тільки треба буде виклик зробити. *(До Арнольда)*. Із вашого телефона.

Арнольд. Виклик? Це обов'язково?

Фельдшер. А як без виклику? Без виклику ми по місту їздити не можемо. Ми ж на чергуванні. А так називаєте адресу, куди вашого трупа...

Арнольд. Це не мій труп!..

Фельдшер *(не звертаючи уваги)*. ...треба буде завезти, ми його завантажимо, врубаємо сирену і по осьовій на повній швидкості! Красота!..

Арнольд. А без сирени не можна?

Фельдшер *(здивовано)*. Без сирени? А вам яка різниця, це на оплату не впливає. Що з нею, що без неї – ціна одна. Ні, без сирени їздити в облом, не той ефект!

Арнольд *(діставши смартфон)*. З сиреною, то із сиреною. Діло ваше. Дзвонити «103»?

Фельдшер. Заждіть дзвонити. Спершу я... *(Дістає із кишені свого телефона, набирає номер)*. Алле! Центральна?.. Сірож, будь другом! Тут через хвилинку виклик буде... *(Затуливши долонею телефона, повертається до Арнольда)*. Куди везти будемо? Адреса?

Арнольд *(на хвильку загаявшись)*. Зараз, зараз...

Фельдшер. Ну? Швидше згадуйте!

Арнольд. Зоряна, номер десять.

Фельдшер *(у телефон)*. Сірож, чуєш мене?.. Зоряна, дім номер десять... На наш екіпаж переадресуєш. Лади?.. Та ні, не баба... Чого ти зразу: баба, баба!.. Я, Сірож, вже два тижні наліво ні ногою... Вірність бережу!.. Во-во!.. Хоча, в принципі, *(підморгує Арнольду, затим санітару)* без баби не обійдеться... Розкажу потім, не повіриш!.. Лади! З мене могорич!.. *(Закінчує розмову, обертається до Арнольда)*. Тепер дзвонить.

ДІЯ 2

Сцена 1

Квартира на Зоряній, 10.

Арнольд стоїть посеред кімнати. Із дверей сусідньої кімнати виходять фельдшер і водій «швидкої».

Водій. Важкувата трохи, думав, що не допремо...

Фельдшер (до Арнольда). Ви би, може, якусь сотню-другу накинули?

Водій. А то! Якби знав, що така важка, нізащо не взявся б!.. Накинь, хазяїне, не жмися! Все одно на похорони в тебе ще розходів і розходів! Сто туди, сто туди для тебе ролі вже не грає, а нам саме враз. Ну й гарним словом тебе згадаєм...

Арнольд. Накину, раз так просите... (Лізе до кишені за портмоне, відлічує гроші, протягує фельдшеру). Ось, візьміть.

Фельдшер. Перераховувати? Не треба?

Водій. Давай порахую. (Бере у фельдшера гроші, слинить пальця, рахує). Як в аптеці!.. (До фельдшера). Ділимо порівну?

Фельдшер. Дай сюди, в машині розберемося... (Забирає у водія гроші, обертається до Арнольда). Ну все, бабу ми вашу...

Арнольд. Як мені вже це набридло!.. Скільки разів повторювати: ніяка вона не моя!..

Фельдшер. Гаразд, гаразд! Не ваша!.. Тільки не треба нервувати.

Водій. Нерви берегти треба. Всі болячки від нервів, тільки трипер від задоволення...

Фельдшер. Ти б помовчав, ескулап хренов!.. Людям горе, а ти тут зі своїми ідіотськими жартами!.. Пішли вже.

Арнольд. Стійте, стійте!.. А як же я? Мені що робити?

Фельдшер. Не зрозумів? Що ще від нас ви хочете?

Арнольд. Від вас?.. Просто не знаю, що робити далі... Підкажете?

Фельдшер. А що тут підказувати? Баба ваша... Ах, вибачайте! Не ваша... Ну, лежить баба в ліжку, поклали ми її так, що ніби вона уві сні померла...

Водій. Ми їй навіть долоню під щоку підмостили.

Фельдшер. Одним словом, постаралися, щоб не виникло ніяких сумнівів.

Арнольд. Це ви, звісно, молодці.

Водій. З профі діло маєш, хазяїне. Заціни!

Арнольд. Заціню, якщо скажете, що мені далі робити?

Водій. Мий ноги, лягай спати...

Арнольд. Може, обійдемося без цих недолугих жартів? Мені якось, знаєте, не до сміху...

Фельдшер. Жарти жартами, а водій діло говорить. Ви би поспали трохи...

Арнольд. Із мерцем в одній квартирі?

Фельдшер. Ради бога, теж знайшли проблему. Мертві не кусаються...

Водій. І не хропуть!

Арнольд. Ну, знаєте...

Фельдшер. Діло ваше. Не хочете спати, дочекайтесь ранку і дзвоніть у поліцію.

Арнольд. У поліцію? Навіщо?

Фельдшер. Приїдуть, засвідчать смерть без ознак насилля, складуть папера, по якому ви зможете хоронити...

Арнольд. А без поліції ніяк?

Фельдшер. Ви, що, поліції боїтеся?

Арнольд. Чого мені її боятися? Просто...

Фельдшер. Просто, не просто, а без поліції у вашому випадку не обійтися. Закон такий!

Водій (*тягне фельдшера за руку до виходу*). Все, пішли, пора на базу... І так вже два рази дзвонили, де ми в біса пропали!.. Ще тільки не вистачало без премії залишитися!

Фельдшер (*подаючи Арнольду на прощання руку*). Ну все, будьте здорові!

Водій. Ад'ю! Не кашляй, хазяїне!..

Фельдшер з водієм щезають.

Сцена 2

Арнольд в задумі ходить туди-сюди кімнатою. Через якийсь час дістає смартфона, телефонує. Абонент відповідає на його дзвінок далеко не одразу, за другою чи за третьою спробою.

Арнольд (*діждавшись відповіді*). Нарешті! Де ти пропала? Набираю, набираю, а ти... Знущаєшся? Яке «сплю»?.. Заснеш тут!.. Ти мені гроші коли скинеш?.. Завтра?.. Ти, що, поїхала?.. У мене на рахунку скоро буде нуль... Як-як? А так! Знаєш, скільки я вже потратив?.. П'ять тисяч вже вилетіло в трубу... Та ні, при чому тут крематорій?.. Ти мені про крематорій нічого не казала... У нас тут крематорію нема... А так! Нема!.. У Київ?.. Слухай, може простіше відправити її чартерним рейсом до тебе в Австралію? Я думаю, це буде дешевше!.. І роби ти там з нею що хочеш!.. Ти мене просила забрати її з моргу, я й забрав... Про крематорій мови не було... А-а-а, це тобі добрі люди підказали?.. З Мельбурна?.. У Мельбурні, питаю, ці твої добрі люди живуть?.. Отож! А ти їх відправ сюди, якщо їм така ідея прийшла в голову, хай вони її тут і втілюють в життя, а мене у це не вплютуй!.. Я тобі повторюю ще раз: у нашому місті крематорію нема!.. Що, що?.. Передзвониш пізніше?.. Після вінчання?.. Послухай! Врешті-решт, це ж не ти вінчаєшся?! Обійдеться циганське весілля без марципанів... От зараза, вимкнула телефон!..

(Спересердя жбурляє смартфона на крісло, що стоїть в кутку біля вікна). І що ти будеш з нею робити?!. Плюнути на все – і хай котиться все к бісовій матері?!. Повісила все на мене, а воно мені треба?!. Заради чого?!. Е-е-е, пропади воно все пропадом!.. (Рішуче іде до виходу. Перед порогом зупиняється, тягне руку до вимикача. Трохи повагавшись, гасить світло. Помешкання занурюється в суцільну темінь).

Голосно грюкають двері, і майже одразу ж озивається, мовби розрізаючи темноту, дзвінок забутого Арнольдом смартфона. Дзвонить, дзвонить, дзвонить... На якийсь час вмовкає – і знову дзвонить... дзвонить... дзвонить... Настирливо, наполегливо – так, що й мертвого може розбудити.

ДІЯ 3

Сцена 1

Квартира на Зоряній, 10. За вікном починає сіріти – настає ранок. Відчиняються східні двері.

Арнольд (*переступивши через порога, зупиняється, розгублено роздивляється*). Дивно... Я, що, забув світло вимкнути?.. (*Дивиться на вимикача*). Та ні... Вимикав, здається...

Раптом із кімнати, де лежить покійниця, долинає підозрілий шум.

Арнольд уклякає, обличчя його видовжується гримасою страху, стає помітно, як зрадливо сіпається щока і починають трястися руки...

Звук, схожий на скрежіт диванної пружини... Рипнула половиця...

Арнольд оціпеніло дивиться на двері кімнати, де лежить покійниця...

Ручка дверей плавно опускається донизу, жах в очах Арнольда наростає...

Половинка дверей відхиляється...

Волосся на голові Арнольда стає сторчма і з вуст його виривається навіжений крик: «А-а-а-а!»

Із дверей кімнати, де лежить покійниця, з'являється санітар, несучи під пахвою доволі-таки об'ємного фоліанта у шкіряній оправі.

Санітар. Чого ви репетуєте?

Арнольд (*помалу отямлюючись*). В-в-в... В-ви?..

Санітар. Я.

Арнольд (*тримаючись рукою за серце, сідає обезсилено у крісло*). Ф-ф-у-у... (*Перевівши подих*). Як ви сюди потрапили?..

Санітар. Через двері. Вони не були зачинені. А що?

Арнольд. Під пахвою у вас що?

Санітар. Це? (*Показує фоліанта, із особливим пієтетом погладжує долонею палітурку*). «Конверсаціонс-Лексікон», німецьке видання. Тисяча вісімсот тридцятий рік! Уявляєте?! На його основі Брокгауз і Єфрон згодом почали видавати свою знамениту енциклопедію...

Арнольд. Ну, і де ви цього фоліанта роздобули?

Санітар. Загалом, це трохи дивна історія, яка сягає своїм корінням ще у часи... Е-е-е... Коротко кажучи, я давно вже хотів десь роздобути цей «Лексікон», він мені потрібен для роботи.

Арнольд. Для роботи? У морзі?

Санітар. Для моєї наукової роботи...

Арнольд. Ах, звиняйте, я геть забув. Ви ж пишете дисертацію...

Санітар. Атож!

Арнольд. Про передумови і наслідки краху комуністичної ідеї. Така, здається, тема?

Санітар. У вас гарна пам'ять.

Арнольд. Дякую.

Санітар. Ви, мабуть, граєте у преферанс? Я десь читав, що преферанс дуже добре тренує пам'ять.

Арнольд. Справді? Не знав...

Санітар. Тепер знатимете. Завдяки мені!.. Отже, ви тепер мій боржник.

Арнольд. Та що ви кажете! Усе життя унікав ходити в боржниках, а тут – хоп! І все!..

Санітар. Борг боргові різниця. Ви ж не гроші мені винні будете.

Арнольд. А що ж, дозвольте поцікавитися?

Санітар. Дасте мені кілька уроків гри у преферанс – і ми з вами квити.

Арнольд (*хитрувато всміхається*). Скажу так: я над цим подумаю.

Санітар. А що тут думати! Що тут думати! Матимете час, заходьте, залюбки зіграю з вами в преферанс.

Арнольд. Заходити до вас? Куди?

Санітар. На роботу. Додому я, на жаль, запросити не можу, у приймах живу. А у морг – будь ласка! Завжди радий буду бачити!

Арнольд. У контексті моргу «буду радий вас бачити» звучить двозначно, ви не зауважили?

Санітар. Ніякої двозначності, я людина порядна і на всякі підступи нездатна.

Арнольд. Але ви, порядна людино, так мені й не сказали, звідки у вас цей фоліант.

Санітар. Та як звідки? У покійниці взяв.

Арнольд. У покійниці?

Санітар. Ну так. На етажерці. Я, як зайшов, зразу побачив. Не повірите, аж серце тьохнуло!.. Ну, думаю, дарма ж я через усе місто перся!.. Оце удача, скажіть?

Арнольд. А... А хто вам сказав, що ця книжка тут є?

Санітар. Ніхто не казав.

Арнольд. А чого ж ви через усе місто перлися?

Санітар. Як це – чого? Відомо, чого... До речі, поліцію ви вже викликали?

Арнольд. Ще ні.

Санітар. Це добре! Везе ж мені сьогодні, їй-бо!.. І «Лексікон» вдало під руку підвернувся, і поліцію ви ще не встигли викликати. Красота!

Арнольд. Що ви все загадками говорите?

Санітар. Ніякими не загадками. Я чого сюди приїхав? Бо бірку забув зняти.

Арнольд. Яку ще бірку?

Санітар. Із ноги покійниці. Ось яку! Мене, як згадав, що не зняв бірку, ледь інфаркт не розбив. Ну, думаю, якщо поліція вже, не дай бог, приїжджала, – суши, парень, сухарі!..

Уявляєте, приїжджають вони, а тут – лікарняна бірка на нозі. Все, хана нам усім! Кримінал, стаття, тюрма!

Арнольд. Кримінал? Тюрма? За що?

Санітар. Викрадення трупа – вам цього мало?

Арнольд. Викрадення трупа? Ми ж його не викрадали. Просто обставини так склалися.

Санітар. Їм наші обставини до спини. Їм головне факт.

Арнольд. Вас послухати, то...

Санітар. По років п'ять нам всім впаяли б!

Арнольд. Чому – всім? І мені?

Санітар. Вам у першу чергу. Як замовнику.

Арнольд. Облиште ваші дурні жарти!

Санітар. Що, злякалися? Розслабтеся й не панікуйте. Я ж кажу: добре, що я вчасно схаменувся. Так що маєте мені дякувати.

Арнольд. Знову вимагатимете, щоб я вам заплатив?

Санітар. Я у вас щось вимагав? Коли?

Арнольд. А, то ви не вимагали? Це я, виходить, сам?

Санітар. Самі. Звісно, ви самі. Та вам хто завгодно у нашій лікарні скаже, що я здирництвом ніколи не займався. Були вже такі, які скаржилися, по різних інстанціях бігали. І що ж?

Арнольд. І що ж?

Санітар. А нічого! Я з них ще й моральну шкоду відсудив...

Арнольд. Що, справді?

Санітар. А то!..

Арнольд. Ну і супчик же ви!..

Санітар (*прислухається*). Телефон десь дзвонить чи що...

Арнольд (*прислухається*). Здається, тільки дуже тихо. За вікном чи що?

Санітар. Ага, за вікном!.. Встаньте-но!

Арнольд. Навіщо?

Санітар. Здається мені, що не за вікном, а у вас... Наш проктолог вам би сказав де!

Арнольд підводиться і тієї ж миті дзвінок гучнішає.

Арнольд. Це що ж, смартфон мій?.. *(Бере апарата, зиркає на екран).* Знову вона!..

Санітар *(іде до виходу).* Ви тут собі говоріть, а я пішов... *(Арнольд жестами показує санітарові, щоб він залишився).* Та не можу я. Мені зміну здавати.

Арнольд *(наполегливо).* П'ять хвилин! *(У смартфон).* Зачекай!.. *(До санітара).* Зачекайте!.. *(У смартфон).* Що-о-о?.. Знов за своє?.. *(До санітара).* Як я з нею прожив три місяці – не уявляю!.. *(У смартфон).* Все чуєш? То й добре!.. *(Санітарові).* Можете цю книжку взяти собі! Я дозволяю...

Санітар *(здивовано).* Я вже й так узяв! Що, даремно я сюди перся через усе місто, рятуючи вас від тюрми?!

Арнольд *(у смартфон).* Хто?.. Та як тобі сказати... Генеральний директор трупарні...

Санітар задоволено посміхається, виставляє вперед кулака із виструнченим вгору великим пальцем, показує жестом: «Во-о-о!».

Недочувать на старість стала?.. Молодись не молодись, а літа беруть своє... Не друкарні, а трупарні... Тру-пар-ні!.. Які ще «три парні»?!. Тобі все парні в голові!.. *(Кривляється).* Лямур де труа! Лямур де труа!.. Коли вже налямуришся?..

Санітар. Горбатого могила справить!..

Арнольд *(у смартфон).* А ти не підслуховуй... Нормальний мужик, без п'яти хвилин професор... Ти краще скажи, коли гроші скинеш... Ко-о-о-ли-и-и?.. Послухай, це твої проблеми!.. А де я? Де я їх зараз візьму?.. Позичити?.. Ти ж знаєш, я принципово не позичаю...

Форс-мажор?.. Це у тебе форс-мажор, не у мене!.. *(До санітара)*. Ви не в курсі, в яку ціну зараз труни?

Санітар. Дивлячись які...

Арнольд. Звичайна, проста труна. Для неї! *(Киває у бік кімнати, де лежить покійниця)*.

Санітар. Для неї? Без зайвого шику? В межах тисячі.

Арнольд *(у смартфон)*. Чула?.. Для тебе – там, в Австралії – це, може, і не гроші, а для мене тут... Ну добре, на труну ще, може, нашкребу, а на все інше? Хрест, катафалк...

Санітар. Про поминальний обід не забудьте сказати!

Арнольд. Чула?.. *(Санітарові)*. Каже, що це зайве... У них в Австралії, каже, ніяких обідів не роблять...

Санітар. Геть подуріли люди! Як це – похорон і без поминок? Який же це похорон?! Це якесь непорозуміння, а не похорон. Це що ж? Загребти небіжчика, як собаку?! У нас так тільки бомжів ховають!.. І чого після цього вартий їхній хвалений-перехвалений капіталістичний рай?!

Арнольд *(у смартфон)*. Чула?.. Отож, давай вирішуй із грошима!.. *(Ховає смартфон до кишені)*.

Санітар. Поминок, я так зрозумів, не буде?

Арнольд. Ви ж чули...

Санітар. Жаль! А то би я обов'язково прийшов. Здав би зміну, одягнув би костюма з краваткою і прийшов. Воно, знаєте, якось так чудно все складається, що таке виникає відчуття, ніби я вас сто років знаю. Вірите?

Арнольд. Так не мої ж, дякувати богу, похорони...

Санітар. Ви мені ці дурні думки покиньте! Рано ще вам про таке думати, живіть ще триста років!.. Людина ви, бачу, непогана. Ми з вами, може, ще не один разок у преферанс перекинемося.

Арнольд. Сказати чесно?

Санітар. Кажіть, звичайно! Я більше всього ціню у людях чесність.

Арнольд. Я у преферанс не граю.

Санітар. Та що ви таке кажете?! От ви мене розчарували, так розчарували! Я ж думав, що нарешті зустрів того, хто мене навчить грі у преферанс, а ви... А ви он, значить, як?! Краше би ви мені цього не казали...

Арнольд. Мені, що ж, брехуном треба було би бути, щоб не розчаровувати вас? А як же щодо того, що ви найбільше ціните у людях чесність?

Санітар. Чого зразу – брехуном? У вас освіта яка? Вища?

Арнольд. Інститут.

Санітар. Ще при Союзі?

Арнольд. Вісімдесят четвертий – вісімдесят восьмий.

Санітар. Значить, діалектику вивчали?

Арнольд. Не пам'ятаю. Мабуть...

Санітар. Мабуть!.. Діамат тоді був обов'язковим предметом для всіх.

Арнольд. І що?

Санітар. А те! Не умієте в преферанс – ну то що ж, буває. Але ж могли підійти до цього по-іншому, із застосуванням діалектичних методів, а не так – бац! Прямо в лоба й наповал!..

Арнольд. Щось я вашої діалектики не збагну.

Санітар. Мабуть, ви пари прогулювали і першоджерел не конспектували, тому й не можете зрозуміти. Добре, поясню. Могли би просто промовчати. А може до того часу, коли ми з вами знову зустрілися б, ви й навчилися б...

Арнольд. Навчився б чого?

Санітар. Грі у преферанс.

Арнольд. Сумнівно...

Санітар. Ніколи не кажіть ніколи! Життя така штука, що все може статися...

Раптом входні двері відчиняються і на порозі постає фельдшер.

Фельдшер. Привіт! Добре, що не спите...

Арнольд. Давно не бачилися...

Санітар. Ти звідки тут узявся?

Фельдшер. На таксі приїхав.

Санітар. Справді?

Фельдшер. Не тупи! Де ти бачив, щоб фельдшери «швидкої» їздили на таксі? Та ще й під час чергування! На кареті я приїхав.

Арнольд. Кареті? І де ж ви її взяли?

Фельдшер. Знущаєшся, хазяїне? На кареті «швидкої допомоги»!

Арнольд. У нас, що, «швидка допомога» вже й на каретах їздить? Тепер зрозуміло, чого ви годинами, буває, на виклик їдете. Поки половите коней, поки запряжете... Ви коней, до речі, чим годуєте?

Фельдшер. Харе приколюватися! На «швидкій» я приїхав! На машині «швидкої допомоги»... По-нашому – карета!

Арнольд. Так би одразу й сказали б!

Фельдшер. Так і сказав же!..

Санітар. А нащо ти приїхав? Що ти тут забув?

Фельдшер. А ти?

Санітар. Що – я?

Фельдшер. Ти що тут забув?

Арнольд. Бірку забув він зняти.

Фельдшер. Яку бірку?

Санітар. Яку-яку?! З небіжчиці.

Фельдшер. А, згадав... Коли ми її сюди перевозили, я ще подумав: «А чого вони бірку не зняли?»

Санітар. І що, не здогадався сам зняти? Я би тоді не перся за нею через усе місто!

Арнольд. А не приїхали б за біркою, то й не розжилися б...

Фельдшер. Що-о-о? Розжився? На що це він таке розжився?

Санітар (*показує фоліант*). Ось.

Фельдшер. Що ти мені тичеш всякий мотлох?

Арнольд. То це він на цей мотлох і розбагатів.

Фельдшер. Що-о-о? Оце таке його багатство?

Санітар. Нічого ти не розумієш. Старовинна книга, раритет!..

Фельдшер. Ну-ну... Дурнею маєшся, ось що я тобі скажу. Дай-но!.. (*Бере фоліанта, зважує його на долоні*). Кіло триста, може, й потягне... (*Віддає фоліанта санітарові*). Нормальних бабок ти за цю книжку не візьмеш, макулатура знову подешевшала. Ти не знав? (*Йде до кімнати, де лежить покійниця*). Я заберу її.

Арнольд і санітар (*в один голос*). Бабу?

Фельдшер (*крутить пальцем біля скроні*). Рехнулись обоє? Нащо мені баба? Натягався вже з нею сьогодні... Сумку заберу.

Санітар. А-а-а, сумку!

Арнольд. Яку сумку?

Фельдшер. Свою.

Арнольд. А звідки вона тут взялася?

Фельдшер. Звідки, звідки! Забув я її тут, коли бабу привозили!

Арнольд. Дивлюся, пошесть якась на медицину напала. Той бірку забув зняти, той сумку забув. Хай би вам якусь вакцину від цього... як його... (*Б'є себе легенько по лобі*). Ну, від цього...

Фельдшер. Склерозу?

Арнольд. Авжеж... Прививки від склерозу хай би вам поробили.

Фельдшер. Від склерозу? (*Дивиться на санітара*). Ти щось про такі прививки чув?

Санітар. Не чув. І взагалі я з прививками діла не маю. Клієнтура у мене така, що жодних вакцин вже не потребує.

Фельдшер іде до кімнати, де лежить небіжчиця.

Арнольд. У мене таке враження, що він повернувся спеціально.

Санітар. Не думаю. На трюк із забутою сумкою у нього фантазії не вистачило б. Що із нього візьмеш? Фельдшер, одним словом!..

Арнольд. Та й ви ж самі не головлікар, а санітар.

Санітар. Некоректне порівняння. Це я зараз санітар, а ще не так давно...

У дверях кімнати, де лежить небіжчиця, з'являється фельдшер. В руках у нього фельдшерська сумка.

Фельдшер *(до санітара)*. Ти бірку знімати збираєшся?

Санітар. Рехнувся? Я давно вже зняв її!

Фельдшер. І де вона?

Санітар *(шпортається в кишені штанів, дістає бірку)*. Ось!

Фельдшер. Дивно... *(Знову зникає у дверях кімнати, де лежить покійниця, і досить швидко повертається)*. А це? *(Показує бірку, за формою і кольором точно таку ж, як щойно демонстрував санітар)*. Це що таке?

Санітар. Де ти її взяв?

Фельдшер. Із пальця зняв.

Санітар. З якого ще пальця?

Фельдшер. Зараз... *(Пригадує)*. З великого пальця лівої ноги... Ну так, лівої!

Санітар. Дурня з мене хочеш зробити? Звідки вона там взялася?

Фельдшер. Хто?

Санітар. Не хто, а що! Бірка звідки там взялася?

Фельдшер. А мені звідки знати? На бірці й штамп вашої лікарні є...

Санітар. Ану покажи!

Фельдшер. Чого – покажи? На, забирай її зовсім. Мені вона геть не потрібна.

Санітар (*розглядаючи бірку*). Справді, наша... Дивно, дуже дивно!.. І номер один і той же. (*До фельдшера*). Ось, подивись.

Фельдшер. Один і той же.

Санітар. Я з правої зняв, бо у нас заведено прив'язувати бірки до правої ноги. До лівої прив'язують, коли правої ноги немає... Хто додумався чіпляти бірки на обох ногах? Дурня якась!

Фельдшер. Тобі, що, звикати до дурні?

Санітар. Всяке було, але такого – ще не було. Щоб дві бірки на одного покійника!..

Арнольд. Коли-небудь все відбувається вперше.

Санітар (*ховаючи бірки до кишені*). Може, це студентів приводили практикуватися? А їм що?! Їм все одно, яка нога!.. Їм узагалі на все начхати!.. Ну нічого, після вихідних розберемося... (*До фельдшера*). Як вчасно ти приїхав! І як доречно!

Фельдшер. А що, випить є? (*Дивиться на Арнольда*). Га, хазяїне?

Санітар. Що ти пристав до людини? Треба буде – знайдем... Я про що хотів сказати! Про те, що тебе боже провидіння послало...

Фельдшер. Ще чого?! Ніхто мене не посилав!

Санітар. У тебе для слова послати тільки одне значення... Ну та біс із ним! Здорово, кажу, що ти свою сумку забув, бо інакше...

Фельдшер. Що – інакше?

Санітар. Бо інакше приїхала б поліція, а тут – бірка на нозі... Знаєш, чим це пахне?

Фельдшер (*перехрещує пальці обох рук, зображаючи трати*). Цим, чим же іще!..

Санітар. Здогадливий ти хлопець. Хвалю!

Фельдшер. Чи не послати нам гінця за пляшчинкою винця? Га, хазяїне?

Арнольд. Магазины ще не працюють.

Фельдшер. Обов'язково в магазин? Ти, що, ніяких запасів удома не тримаєш?

Арнольд. Це не мій дім.

Фельдшер. Бабин?

Арнольд. Її.

Фельдшер. Вона, що, сама жила? Щось я родичів ніяких не бачу...

Арнольд. У Австралії її родичі.

Фельдшер. Усі?

Арнольд. Принаймні, найближчі – точно там!

Озивається дзвінок смартфона.

Арнольд. А ось і внучка обізвалася!.. *(Говорить по смартфону).* Банк не працює сьогодні?.. У вас там, що, банкоматів на вулицях немає?.. Не тупи, перераховуй гроші, бо інакше... Наша пісня гарна й нова!.. Знов про крематорій? Я ж казав тобі, що у нас крематорія немає!.. Був би крематорій, я би із великим задоволенням відвіз би... Мені теж було б набагато простіше!..

Фельдшер. Хто це вам сказав, що у нас немає крематорія? Є!

Арнольд *(вражено).* Є? *(У смартфон).* Зачекай-но!..

Фельдшер. Вже років два як відкрився.

Арнольд. Вперше чую. *(До санітара).* А ти?

Санітар. Я теж не чув. *(До фельдшера).* І де він?

Фельдшер. Точно не знаю. Десь на околиці. Біля звіроферми. Чи й на самій звірофермі. У мене десь повинен бути телефончик хазяїна...

Арнольд (*у смартфон*). Набереш мене через кілька хвилин... Ми тут зараз дещо з'ясуємо... Ти не істери! Ти біжи до банкомата, гроші пересилай!.. (*До фельдшера*). Знайдете телефон?

Фельдшер (*ставить сумку на підлогу, сідає в крісло, «листає» список контактів на своєму телефоні*). Куди я його записав?.. Дивимось на «к». Крематорій, крематорій... Немає. Куди я його впихнув?..

Арнольд. Згадуйте, згадуйте!

Фельдшер. Не заважайте... Як його звати?.. Жорик?.. Ні, не Жорик... Ім'я у нього якесь таке... Незвичне, зараз так рідко називають...

Санітар. Що ти голову собі морочиш? Продивись увесь список.

Фельдшер. Три сотні контактів? Це ж скільки часу вбухать треба...

Санітар. А ти думаєш, гвалтувати пам'ять, мізки напружувати – швидше буде? А так – будеш листати, дивись, може зачепишся за щось...

Фельдшер. Добре, умовив. Зараз спробую. (*Втикається в екран телефона*). Не він... Не він... Не те... Не воно... Йосип?

Арнольд. А що? Ім'я рідкісне...

Санітар (*настіває*). «Де той дядько Йосип, що горілку носить...»

Фельдшер (*до Арнольда*). Справді! Ти би, хазяїне, прошвірнувся, поки я для тебе номерочка намагаюся вичепити.

Арнольд. Буде! Все буде! Ви, головне, знайдіть!

Фельдшер. Все, кажеш?

Арнольд. Чого душа побажає.

Фельдшер. Я текілу поважаю. Із лимончиком, із сіллю. Організуєш?

Санітар. Аристократ! А шмурдяк під тюльку – тобі вже запахло?

Фельдшер. Не запахло, як за свої гроші, а тут, як-не-як, подяка намічається.

Санітар. Халява! Халява це називається!

Фельдшер (до Арнольда). Хазяїне, забери його кудись, щоб його три дні шукали й не знайшли, а інакше я номера шукать не буду!

Арнольд (до санітара). Не чіпайте його...

Санітар. Я його чіпав? Коли?

Арнольд. Я вас прошу...

Санітар. Добре. Тільки що ж це виходить? Він, значить, текілу буде жлуктити, а я...

Фельдшер. Ні, не Йосип... (До санітара). Текілу, щоб ти знав, не жлуктять, текілу п'ють зі знанням справи...

Санітар. Пфе! Теж мені знавець! Із дипломом медучилища...

Арнольд. Я вас прошу...

Фельдшер. Що ви його просите? Виставте його за двері та й по всьому...

Санітар. Це кого ти зібрався виставляти? Мене?

Арнольд. Заспокойтеся... Я вас дуже прошу...

Санітар. Та я спокійний, як удав...

Фельдшер. Во-о-о! Удав! Все, знайшов!

Арнольд. Знайшли?

Фельдшер. Удав!.. Як я міг забути?! Це ж він і є – Удав... А звать його... Ну-но... Ну-но... Ось! Вікентій... Все, є номерочок!

Санітар (до Арнольда). З вас коньяк, швейцарський сир і шоколадка! Це ж я підказав, а то би він до завтра згадував.

Арнольд. Буде, буде вам коньяк, і сир буде...

Санітар. І шоколадка! Шоколадку я теж занесу, щоб не чіплялась...

Арнольд. Гаразд, гаразд. Домовилися...

Фельдшер (до санітара). І це ти мене обзивав халявником?..

Санітар (примирливо). Все, проїхали!.. Статус-кво поновлено і я більше не бачу предмета суперечки...

Фельдшер. Ну й закрутив... *(До Арнольда)*. На, хазяїне, переписуй номера...

Арнольд. Може, ви б самі подзвонили? Я, чесно кажучи, у таких справах нічого не тямлю. Що казати, як домовлятися – їй-бо, навіть не уявляю...

Фельдшер. Та мені, чесно кажучи, вже давно пора.

Санітар. Давай, диктуй номер. Я сам подзвоню. Зміна моя вже все одно закінчилася, спішити мені нікуди, можу й затриматися. Допоможу людині...

Фельдшер. Ага, он ти як заспівав!.. Як почув про коньяк, так і зміна вже закінчилася! Ну-ну... *(Встає із крісла, прямує до виходу)*.

Арнольд *(спантеличено)*. Ви куди? А номер телефону?

Фельдшер. Щас!..

Арнольд. Але ж?! Я вас прошу!..

Фельдшер. У мене зміна, між іншим, теж уже закінчується. Піду відпушу карету і вернуся.

Арнольд. Справді вернетесь?

Фельдшер. Вернуся, не бійтеся.

Санітар. Ще б він не вернувся! Думка про текіду...

Фельдшер. З лимончиком і сіллю!

Санітар. Я ж і кажу: знаєте, якої сили стимул це для нього!

Фельдшер виходить.

Сцена 2

Там же (квартира на Зоряній, 10, в одній з кімнат якої лежить заочно знайома нам небіжчиця).

Арнольд і санітар – в очікуванні повернення фельдшера. У санітара під пахвою – все той же «Конверсаціонс-Лексікон». Загалом, відколи санітар виніс фоліанта з кімнати, де лежить небіжчиця,

він із рук своїх випустив його тільки одного разу (це коли фельдшер брався визначати вагу «цього мотлоха», пам'ятаєте?).

Арнольд. Не втомилися ще? (Вказує поглядом на «Лексікон»). А то поклали б десь, от хоч би й на підвіконня.

Санітар. Дякую, мені не важко.

Арнольд. Та не бійтеся, ніхто його у вас не відбере.

Санітар. Я не боюся. Просто... Я ж вам казав уже, здається, що давно вже мріяв про це видання.

Арнольд. Так, казали.

Санітар. Ну от, а тепер ніяк нагішитися не можу, що воно нарешті потрапило до моїх рук. От, здавалося б, що особливого? Книжка як книжка, а тримаю її, торкаюся пальцями палітурки – ніби якісь флюїди відчуваю, мовби заряджаюся якоюсь енергією, і вже хочеться бігти, скоріше покласти її на стіл, заварити запахущої кави і, нарешті відгорнувши палітурку, заглибитися у читання...

Арнольд. Ви так про все це оповідаєте, ніби про якесь незвичайне дійство.

Санітар. Десь так воно і є... А ви? Ви ніколи нічого подібного не відчували?

Арнольд. Стосовно читання?

Санітар. Авжеж.

Арнольд. Стосовно читання – ні. Стосовно деяких інших речей – цілком можливо, цілком можливо!..

Санітар. А-а! Здогадуюся!

Арнольд. Про що ви здогадуєтеся?

Санітар. Та ви бабій! Ловелас! Хіба ні?

Арнольд. Чому ви так думаєте?

Санітар. Ви ж не одружені?

Арнольд. Так.

Санітар. Що – так? Невже одружені?

Арнольд. Ні.

Санітар. Ну ось! У ваших літах і не бути одруженим – причина може бути тільки одна: ви занадто ціните власну свободу. А навіщо, запитаємо, вона вам у вашому віці?

Арнольд. Хто?

Санітар. Не хто, а що. Свобода вам навіщо? Ясно для чого: щоб волочитися за жінками.

Арнольд. Доволі оригінальна сентенція! То ви вважаєте, що свобода потрібна тільки для цього?

Санітар. Ну, не для того ж, аби самому прати собі сорочки, самому варити собі борщ?

Арнольд. Я не люблю борщу.

Санітар. Та не любите ви його тільки тому, що вам його ніхто не варить, а якби вам хтось його варив – любили б! Ще й як любили б! Повірте моєму досвіду... І вареники з сиром любили б, і пиріжки з капустою, і...

Арнольд. Не будіть у мені голодного звіра! Мало того, що я ще не снідав, я, по суті, й не вечеряв по-людськи...

Санітар. Співчуваю. Але що зробиш – за свободу треба чимось платити!

З'являється фельдшер.

Фельдшер. Вибачте, довелося трохи затриматися.

Арнольд. Та то нічого. Головне, що повернулися.

Фельдшер. А ви, що, сумнівалися? Сказав, що буду, значить буду. Я підводити не звик.

Санітар (*Арнольдові*). Еге, побачили б, як він не звик, якби ви йому текілу не пообіцяли...

Фельдшер. Що він там знов бубняє? Ото натурка у людинки! Все йому не так, все йому не до вподоби...

Арнольд. Послухайте, що ви один на одного бочку весь час котите? Гризетесь, як кіт із собакою...

Фельдшер. Та як із ним не будеш гризтися?! Він же дуже вумним себе вважає, а я що – дурніший? *(До Арнольда)*. Ні, ти мені, шановний, скажи: я, що, дурніший за нього?

Арнольд. Звісно...

Санітар. Браво, браво! Що, викусив?

Арнольд *(санітарові)*. Що ви перебиваєте? Що ви перекручуєте?

Санітар. Я? Я – перекручую?

Арнольд *(фельдшеру)*. Звісно, ви не дурніший! Ви дуже розумна й порядна людина.

Фельдшер *(до санітара)*. Чув? Чув, що людина каже? *(Арнольдові)*. Ти продовжуй, продовжуй. Я слухаю.

Арнольд. Отож, кажу: звісно, ви розумна і порядна людина, тільки вам не треба піддаватися на провокації...

Фельдшер. Як я можу не піддаватися, якщо він мене весь час провокує?

Арнольд. Я вас потім навчу – як. Є у мене для вас один випробуваний спосіб.

Фельдшер. А чого не зараз?

Арнольд. Зараз я дуже хотів би, щоб ви подзвонили цьому вашому знайомому.

Фельдшер. Удаву?

Арнольд. Удаву.

Фельдшер. Так я йому вже дзвонив.

Арнольд. Дзвонили? Коли?

Фельдшер. А чого ж я затримався? Бо дзвонив Удаву.

Арнольд. І що?

Фельдшер. Все на мазі.

Арнольд. Працює крематорій?

Фельдшер. Працює.

Арнольд. І що мені робить? Куди везти?

Фельдшер. В деталі Удав не вдавався, записав адресу і сказав, що пришле свою компаньйоншу, а вона з вами все вирішить тут, на місці.

Арнольд. Не підведе?

Фельдшер. Хто? Удав? Удав не підведе. Це ж його бабки, а коли десь запахне бабками, Удав свого не упустисть. Бізнесмен!

Арнольд. Це добре... Знаєте, все одно як гора із плеч звалилася!

Санітар. Звалилася, та не зовсім.

Фельдшер. Ну ось, бачиш? Аби тільки людям радість зіпсувати!..

Санітар. Ви логіку включіть! Приїдуть з крематорію, а у вас, крім трупа, нічого й немає!

Арнольд. Що ви маєте на увазі?

Санітар. Ви, що ж, думаете, вони вашого трупа без належного оформлення в піч засунуть? Чорта лисого! За ними, знаєте, який там контроль?! Щоб без документів вони вам спалили – це, знаєте, які треба гроші заплатити?! Тисячі й тисячі!.. Стане хтось ризикувати за копійки, аякже!..

Арнольд. Точно! Треба ж поліцію викликати... *(Хапає свого смартфона)*. Алло, це поліція?.. У нас тут... У мене тут... Хто телефонує?.. Я телефоную... А-а-а, прізвище? Ім'я?.. Арнольд... Що?.. Так, це мій номер... Передзвоните?.. Самі?.. А коли?.. *(Розгублено)*. Поклали трубку...

Санітар. Це вони уміють! Ось, полюбуйтеся... *(Киває на фельдшера)*. «102» і «103» – два чоботи пара!

Фельдшер. А я тут при чому?

Санітар. Ти особисто ні при чому, але як працівник служби швидкої допомоги – є яскравим уособленням, типовим, так сказати, представником і носієм...

Фельдшер. Не наривайся!

Арнольд. Заспокойтеся! Заспокойтеся!

Фельдшер. Це хай він заспокоїться, я...

Дзвонить Арнольдів смартфон.

Арнольд. Так... Так, так! Це я дзвонив... Що сталося?.. Жінка тут померла... Вік?.. Вісімдесят три... Учора ввечері із лікарні виписали, а вночі померла... Добре, чекаємо... А коли?.. По зміні передасте?.. А раніше?.. Раніше ніяк не можна?.. Боронь боже, ніякого насильства!.. Ні синяка, ні царапини!.. Уві сні померла... Ну так, легка смерть... Що ви кажете?.. Тут, розумієте, така справа. До нас скоро мають приїхати із крематорію... Родичі її так захотіли... Внучка... Ні, вона не тут, вона в Австралії... Та я ще маю відправити їй капсулу із прахом... Не знаю ще... А що, «Нова пошта» може і в Австралію доставити?.. Дякую за підказку!.. Дякую, дякую!.. Сфотографувати і переслати на ваш е-мейл?.. Скинете на мій номер?.. Дякую!.. Дуже дякую!.. Звісно, звісно!.. Дякую!.. Дякую!.. *(Закінчивши розмову, деякий час «опуїло» дивиться на екран свого смартфона).*

Фельдшер. Поліція?

Санітар. Що сказали? Коли будуть?

Арнольд *(у легкій прострації).* Ну... Спершу сказали, що зможуть прибути за годин три-чотири. Але я спробував пояснити їм ситуацію...

Фельдшер. Ми це чули.

Арнольд. Знаєте, я починаю вірити у чудеса!.. Такий милий дівочий голосок...

Санітар. Я ж казав, що ви бабій!

Арнольд *(не зважаючи на репліку санітара).* Так прониклася у моє становище... А я ж, уявіть собі, думав, що їм тільки вивіску поміняли з «міліції» на «поліцію»!.. Може, це й справді реформа?..

Санітар. Не відволікайтеся на загальні теми, кажіть по суті. Що вона конкретно сказала?

Арнольд. Спитала, чи не міг би я сфотографувати небіжчицю і переслати фото на електронну адресу, яку вона мені скине на мій номер...

Санітар. Сфотографувати? Вони там, що, подуріли?

Фельдшер. Селфі з покійницею! Во поліція дає!

Арнольд. А що такого?.. Нічого такого!.. Сказала, що їхні спеціалісти вивчать знімка і якщо не виявлять нічого підозрілого, пришлють дільничного і він на місці оформить необхідні папери...

Фельдшер. Ніфіга собі сервіс! Слухай, а може це якась розводка для лохів? Ти впевнений, що дзвонили із поліції?

Арнольд. А звідки ж ще?

Фельдшер. Ну так... Ну так... Тільки в голові мені не вкладається!.. Та не може цього бути! Не може!

Звук із Арнольдового смартфона: «Пі-ні-ні!.. Пі-ні-ні!..»

Арнольд. Есемеска прийшла. (*Дивиться*). Прислали електронну адресу.

Фельдшер. Мені треба випити, бо інакше поїду дашком... Як таке може бути? Як?

Санітар. Це вони пальне економлять. Або просто не хочуть їхати. От і придумують, як викрутитися.

Фельдшер. Ти думаєш?

Санітар. Переконаний.

Фельдшер. Знаєш, я теж... Ну не повірю, нізащо не повірю, що – р-р-раз! – і все помінялося!..

Санітар. Яке помінялося! Окозамилювання це все! Обман і лицемірство! Сидять по кабінетах, каву-чай п'ють, шури-мури, тралі-валі... Нащо їм кудись їхати? Ви фотки їм пришлете, вони її в папочку підшиють, щось там впишуть – і все, вовки ситі, вівці цілі!..

Арнольд. Ну... Що б ви не казали, вірите чи не вірите, а нам треба її сфотографувати.

Санітар. Кому це – нам? Особисто мені не треба.

Фельдшер. Селфі з покійницею!..

Арнольд *(до санітара)*. Ви мені не допоможете?

Санітар. Ви хочете, щоб я брав участь у цьому акті фарисейства?! Вибачайте, але я не настільки погано вихований!..

Фельдшер. Коньяк пити він не відмовляється, а як допомогти людині – вмить про виховання згадав. *(Арнольдові)*. Бачиш? І такі вони всі, інтелігенти плюшеві!..

Санітар. Не наривайся!

Фельдшер. А то що? *(Показує кулака)*. Бачив? Дивись, сам не нарвися!.. *(До Арнольда)*. Пішли, сфоткаємо твою бабу.

Арнольд. Вона не моя, скільки вам уже казати...

Фельдшер. Я у твоїх родинних зв'язках ритися не збираюся. Твоя, не твоя – яка різниця! Сказав то й сказав, чого трагедію ламати?! Пішли!

Зникають за дверима кімнати, де лежить небіжниця.

Санітар *(сідає у крісло, кладе фоліанта на коліна, із виразом благовійності водить пальцями по палітурці)*. Кіло триста... Мотлох... *(Перекривляє фельдшера)*. Макулатура подешевшала!.. Дундук!.. Знав би ти, скільки за цей мотлох букіністи відвалять, до кінця днів своїх не переставав би заїкатися!.. Якщо вийти на якогось знаючого німця, то взагалі можна на «Мерседеса» виміняти. Беушного, правда, але ще цілком пристойного!.. А воно: «Мотлох! Мотлох!». Сам ти... *(Запинається)*.

Із дверей кімнати, де лежить покійниця, виходить Арнольд, слідом за ним з'являється фельдшер.

Фельдшер *(роздивляючись зображення на екрані смартфона)*. А що, прикольно вийшло... *(До санітара)*. Хочеш подивитися?

Санітар. Я, що, раніше її не бачив?! Що там у неї могло змінитися? Колір волосся? Трупні плями додалися?

Фельдшер. Цинік ти...

Санітар. А ти? Ти – не цинік?

Фельдшер. Це я – цинік?

Санітар. Ти не цинік, ти збоченець.

Фельдшер. Що-о-о?

Санітар. А що, хіба це не збочення – спершу зголосився робити селфі із покійницею, а потім роздивлятися, прицмокувати і казати: «Круто!»

Фельдшер. Коли це я прицмокував?

Санітар. А що, хіба ні?

Фельдшер. Ану, пішли-но вийдем!

Санітар. Куди?

Фельдшер. Надвір.

Санітар. Навіщо?

Фельдшер. Поговоримо!

Санітар. Про що ти можеш зі мною говорити – із твоїм ай-к'ю на рівні асфальту?!

Фельдшер. Ну, в асфальт я тебе і вкатаю!

Арнольд. Хлопці! Хлопці! Та перестаньте ви вже, врешті-решт!..

Раптом хтось кілька разів наполегливо і голосно гупає знадвору у двері.

Санітар. Кого це там приперло в таку пору?

Арнольд. Відчинено.

Сцена 3

До помешкання безцеремонно «ввалюється» жінка невизначеного віку і ще менш визначеної статури – цілком ординарний типаж «бізнесмениши», якій все одно на чому «рубити бабло», аби «рубити».

Бізнесменша. «С добрым утром, страна!» (Підходить до кожного із присутніх по черзі, по чоловічому здоровкається за руку). Що оніміли? Я від Удава.

Фельдшер. Швидко ви!

Бізнесменша. Можна зразу на «ти».

Фельдшер. Я мав на увазі вашу фірму. Не встиг подзвонити, а ти вже тут. На вертольоті чи що?

Бізнесменша. На мітлі!

Фельдшер. Що, серйозно?

Бізнесменша. Виглянь за поріг, побачиш. За дверима стоїть.

Арнольд. Жарти жартами, а...

Бізнесменша. Та розслабтеся ви всі! По сусідству я буда. Недалеко від вас. Попіл клієнту привозила. А тут Удав дзвонить, адресу каже. А я якраз біля ваших воріт зупинилася!

Арнольд. Це ж треба!

Бізнесменша. Заглядаю через хвіртку, бачу: буда собача є, а собаки не видно. Зразу скумекала: тут. Діло ясне! Тут і гадати не треба. З моїм, тим паче, досвідом... Якої породи собака?

Арнольд. Не знаю.

Бізнесменша. Прикольно. Як це – не знати, яку собаку тримали?

Арнольд. Я не хазяїн тут. Мене просто попросили зайнятися похоронами.

Бізнесменша. Он як!

Санітар. Ти давно у цьому бізнесі?

Бізнесменша. Від самого початку. Як тільки Удав вирішив побудувати крематорій. Три роки вже.

Санітар. І як? Вигідно?

Бізнесменша. Не було би вигідно, вже давно закрилися б.

Санітар. А...

Бізнесменша. Хватить мене розпитувати. Я, що, інтерв'ю давать приїхала?! Так я безплатно не даю! Безплатно я хіба в старості давати буду...

Фельдшер. Та хто в тебе тоді просити буде?

Бізнесменша. А мені й не треба, може, буде...
(Дзеленькає будильник на її телефоні). Все, мені пора...
Давайте по-бистрому і я побігла.

Арнольд. Куди побігли?

Фельдшер. По-бистрому? Це як?

Санітар. Щось я не зрозумів. Ти на що натякаєш?

Бізнесменша. Я щось не врублюся, а з ким із вас мені домовлятися?

Арнольд. Стосовно чого?

Бізнесменша. Стосовно крематорію.

Арнольд. Крематорій? Це зі мною...

Бізнесменша. Нарешті розібралися! Так от, ввожу вас по-бистрому в курс діла і біжу... Такса у нас стабільна. П'ятсот гривень. Плюс транспортні витрати. Разом десь вісімсот, плюс-мінус туди-сюди. Ми приїжджаємо, забираємо, спалюємо і привозимо вам попіл.

Арнольд. Ви забираєте як? У труні?

Бізнесменша. Можна і в труні. Без різниці. Це діло клієнта. Хоча я б не радила. Зайві витрати. Чи вже, може, купили?

Арнольд. Ще не встиг.

Бізнесменша. То й не треба. У нас мішки спеціальні. Із брезенту. За них ми нічого не беремо.

Арнольд. Це добре, однією проблемою менше.

Санітар. І правильно! Навіщо витрачатися на труну? Куди її потім подінеш?

Бізнесменша. Ось! Хіба що спалити. Її навіть нікому не подаруєш.

Санітар. Атож, якось у нас не прийнято дарувати труни.

Фельдшер. Уявляю! У людини ювілей, а їй труну привозять в подарунок...

Санітар. Хоча, якщо розібратися, то, можливо, із усього подарованого труна може виявитися єдиною корисною річчю, яка стопроцентно колись пригодиться.

Бізнесменша *(до Арнольда)*. Все, я помчалася. Готуйте гроші. Через години три буде транспорт.

Арнольд. Документи вам які треба?

Бізнесменша. Документи? Експедитор привезе договір, заповните і все.

Арнольд. Все?

Бізнесменша. Ну, гроші йому дасте.

Арнольд. А якісь довідки? Виписки?

Бізнесменша. Нічого не треба. Забираємо труп та й усе.

Санітар. Як це вам нічого не треба? А якщо, це я до прикладу кажу, насильницька смерть?

Бізнесменша. Ой, не смішіть мої галопі... Насильницька смерть? Хай цим органи займаються. Це їхнє діло. Наше діло – задовольнити клієнта. Клієнт повинен бути задоволений – і крапка! *(Іде до дверей)*. Все, ждіть!

Бізнесменша швидко зникає.

Санітар. Вас нічого не насторожує?

Арнольд. Навіть і не знаю. Дивно все-таки, що їм не потрібні ніякі документи.

Санітар. Ось! Ось! І я про те ж!

Фельдшер. Не мели дурні...

Санітар. Це не дурня. На небіжчика повинні бути відповідно оформлені папери. Спалювати тіло без засвідченого факту смерті – це ми так, знаєте, до чого можемо дійти?!

Фельдшер. До чого?

Санітар. А до того, що хто завгодно може когось убити, а потім подзвонити в крематорій, а вони приїдуть, заберуть трупа, нічого не питаючи, спалять і...

Фельдшер. Дурні фантазії!

Санітар. І зовсім не дурні... *(На обличчі його з'являється вираз раптового просвітління)*. А! Та ти просто з ними заодно! В частці!

Фельдшер. Що значить – заодно?

Арнольд *(до санітара)*. Справді? Поясніть.

Санітар. А що пояснювати? Що пояснювати? На процентах він у них.

Арнольд. У кого – у них?

Санітар. В Удава і цієї... як її... У бізнесменши цієї!

Арнольд. То й що?

Санітар. Хай він спершу скаже, скільки?

Фельдшер. Що – скільки?

Санітар. Скільки процентів вони тобі дають.

Фельдшер. За що?

Санітар. За інформацію.

Фельдшер. За яку інформацію?

Санітар. За звичайну інформацію! Про потенційних клієнтів! О, як тут тонко все продумано... Ти скільки на швидкій працюєш?

Фельдшер. Три роки. А що?

Санітар. Ось ти і попався! А крематорій скільки років діє?

Фельдшер. Щось я не врубаюся, куди ти хилиш?

Арнольд. Ця пані казала, що крематорій відкрився три роки тому.

Санітар. Удовлюєте зв'язок?

Арнольд. Чесно кажучи, ні.

Санітар. Та вони ж його спеціально й заслали фельдшером на швидку. Ще, певно, й чималого хабаря всунули, щоб його туди засунути!

Арнольд. Але навіщо?

Фельдшер. Кого ви слухаєте? Ви, що, не бачите, він же несповна розуму!

Санітар. Ага, бачите, як занервував? На злодії шапка горить!

Фельдшер. Яка ще шапка? Немає у мене ніякої шапки!

Санітар *(до Арнольда)*. Ну, що я казав? Під дурника починає косити. А це вірна ознака того, що йому є що приховувати від пильного ока громадськості! Ну нічого, ми тебе виведемо на чисту воду!..

Фельдшер. Куди? Куди ти мене збираєшся виводити? Харе, сам напросився. Давай вийдемо! Ну, чого стоїш? Пішли!

Санітар *(до Арнольда)*. Бачите? Чуєте? Він мені погрожує!

Фельдшер. Ти за чужою спиною не ховайся! Все одно не сховаєшся, у мене руки довгі...

Санітар *(помітно панікуючи, таки й насправді ховається за Арнольдом)*. Ви чули? Чули?

Арнольд *(через плече, до санітара)*. Мені здається, ви даремно так нервуєте...

Фельдшер. І зовсім даремно! Бачиш це? *(Показує кулака)*. Я, між іншим, боксом займався.

Санітар *(із-за Арнольдодової спини)*. Ні, ви чули? Знов лякає!

Фельдшер намагається наблизитися до санітара, але він доволі-таки вміло «маневрує».

Фельдшер *(до Арнольда)*. Ти краще відійди, дуже не хотілося б ненароком заїхати тобі в лобешника!

Врешті-решт фельдшер таки дотягується до санітара, хапає його за барки, при цьому Арнольд опиняється затиснутим між ними, і за якусь мить усі троє, не втримавши рівновагу, з гуркотом падають на підлогу (причому санітар фоліанта із рук, зауважте, не випускає)...

І саме у цей час двері знадвору відчиняються і на порозі з'являється...

Сцена 4

...і на порозі з'являється поліція.

Власне, не вся поліція держави, і не вся поліція міста, і навіть не вся поліція тутешнього відділку, а всього-навсього один-єдиний поліцейський, ще й у званні молодшого лейтенанта.

І цей один-єдиний поліцейський є дільничним інспектором (по-простому кажучи – дільничним).

Дільничний. Дозвольте...

Арнольд, санітар, фельдшер *(лежачи в «кучі малій» на підлозі, одночасно кожен своє)*. Га?.. Здрасте!.. Шухер!..

Дільничний. У вас там, що, бійка? *(Придивляється до «кучі малої»)*. А-а-а, спадщину вже ділите? Знайома ситуація! Тиждень тому на сусідній вулиці так ділили, що одного повезли в реанімацію, другого – на дурку, а третього – в каталажку...

Арнольд, санітар, фельдшер зводяться на ноги.

Арнольд. Доброго ранку!

Дільничний. Доброго!..

Санітар. Швидко ви...

Арнольд. Справді, швидко!

Дільничний. Брати?

Арнольд. Ми? Ні...

Санітар. Скажете таке! (*Киває на фельдшера*). Боронь боже мати такого брата!

Дільничний. Отже, швагри? Шурини? Свояки?

Арнольд. Ні! Ні!

Дільничний. Дивно! Якщо ви не родичі, то чого за спадщину б'єтеся?

Санітар. Та не билися ми...

Фельдшер. Не встигли ще... А то би я!..

Дільничний. Це, отже, я вам завадив? Так, виходить?

Фельдшер. Ну, в деякій мірі...

Арнольд. Та не слухайте ви його!

Дільничний. Знаєте, сам розберуся, кого слухати, а кого ні...

Санітар. Правильно! (*Киває на фельдшера*). Між іншим, він мені погрожував!

Фельдшер. Ах ти погань!..

Санітар. Ви чули? Чули?

Дільничний (*до санітара*). Свідки у вас є?

Санітар. А то як же! (*Показує на Арнольда*). Ось він свідок.

Арнольд. Я? Ніякий я не свідок...

Санітар. Як це ні?

Арнольд. Нема мені коли бути свідком. І взагалі я не тутешній...

Дільничний (до санітара). Ось бачите!

Фельдшер (показуючи санітару кулака з-за спини дільничного). Бачиш?

Санітар (до дільничного). Ви, що, не чули?

Дільничний (до санітара). Та заспокойтесь ви! (До усіх). Хочете побитися – будь ласка! Я вас залишу на півгодини... (Розвертається до дверей). Потім приїду з нарядом. Кого – в реанімацію, кого – на дурку, кого – в каталажку... У нас це вже відпрацьований варіант. Не ви перші, не ви останні!

Санітар. Стійте! Стійте! А як же профілактика? А запобігання вчиненню злочинів? Ви не можете отак взяти й піти...

Дільничний. Запросто можу! У мене виклику на вашу адресу з приводу хуліганських дій ще не було. От коли буде виклик...

Санітар. Я буду скаржитись!

Дільничний. Скаржтеся...

Санітар. Я до міністра дійду!

Дільничний. Ідіть!.. Тільки поки ви до нього дійдете, то або міністра поміняють, або закон перепишуть, або я до того часу звільнюся!

Санітар. Он, значить, ви як? Та я...

Арнольд (до санітара). Ану цитуйте! Цитуйте, я сказав! (До дільничного). Не зважайте ви на нього...

Дільничний. Я і не зважаю. Тим паче, я тут у справах служби, а не так собі!

Арнольд. Вас же засвідчити факт смерті прислали, так?

Дільничний. Прислали? Думайте, що кажете!

Арнольд. Ну, наказали...

Дільничний. Наказали? Ну от, знову сформульовано неправильно.

Арнольд. Ах, вибачте... А як правильно?

Дільничний. Мене попросили.

пив, той, вважайте, на світі не жив! (До санітара). Що ти так на мене зириш? Чого вирячився? Думаєш, один ти такий умний? (До Арнольда). Гроші давай! Я ж кажу: сам зганяю. А ви тут із паном дільничним поки із паперами розберетеся. (До дільничного). Правильно я кажу?

Дільничний. Так ранувато ще...

Арнольд. Ну, звісно ж, звісно!

Дільничний. Я цілком міг би і не йти сюди.

Арнольд. Розумію, розумію...

Дільничний. У мене сьогодні цілком законний вихідний.

Арнольд. Розумію, розумію...

Дільничний. Я, може, із нареченою на шашлики зібрався.

Арнольд. Розумію...

Фельдшер. Похвально! Шашлики – це супер... А я сподіваюся ще випити сьогодні текіли. З лимончиком і сіллю!.. Теж варіант нічого, правда?

Дільничний. Текілу? Із сіллю?

Фельдшер. З лимончиком і сіллю. Просто із сіллю – не прокатить.

Дільничний. Не пробував ніколи.

Фельдшер. Що, справді? Та ні, ви жартуєте!

Дільничний. Не жартую.

Фельдшер. Це треба виправити! І то негайно! (До Арнольда). Жени бабки, я зганяю... (Дільничному). Хто текілу із сіллю й лимоном не

Фельдшер. Це для горілки, може, ранувато... *(Зиркає зневажливо на санітара)*. Чи для коньяку!.. *(Корчить санітарові рожі)*. А для текіли саме враз! Текіла ж п'ється під лимончик, а це знаєте який нейтралізатор шкідливих впливів...

Санітар *(до дільничного)*. Кого ви слухаєте? Він просто випить хоче надурняк...

Дільничний *(з неприязню)*. А ви помовчіть!.. Особисто з вами, після того, що ви казали...

Санітар. Я? Що я такого казав?

Фельдшер. Дівоча в тебе пам'ять, санітаре! *(До дільничного)*. То що, я побіг?

Дільничний. Та певно ж...

Фельдшер *(до Арнольда)*. Чув? Бабки давай.

Арнольд. Скільки?

Фельдшер. Гривень триста. *(Помітивши, як Арнольд дістає портмоне)*. А краще чотириста. Щоб два рази не бігати...

Фельдшер бере від Арнольда гроші і миттю вибігає.

Санітар *(дивлячись йому услід)*. Плакали ваші грошики!.. Думаєте, він вернеться? Сумніваюся...

Дільничний. Ви по собі не міряйте... На відміну від вас, його фізіономія у мене викликає довіру.

Санітар ображено глинає і спорадично хапає ротом повітря.

У цю мить на смартфоні Арнольда лунає сигнал вхідного дзвінка.

Арнольд *(глянувши на екран, пояснює дільничному)*. Внучка небіжчиці, із Австралії.

Дільничний. Справді? Із самої Австралії? Далеко її занесло!

Арнольд. Я відповім?

Дільничний. Само собою! *(Киває головою, видимо задоволений тим, що у нього спитали згоди, підкресливши тим самим повагу до його службового статусу).* Поговоріть! *(Обертається до санітара).* Якщо зі мною по-людськи, то і я... *(Не встигає докінчити через Арнольдову розмову по смартфоні).*

Арнольд. Вже разів десять віталися за останні... *(Дивиться на наручного годинника).* Тринадцять годин... У мене?.. Це не мої проблеми!.. Мені потрібні гроші!.. Послухай, у мене складається враження, що ти хочеш поховати свою дорогу бабусю за мій рахунок!.. Ти віддаси?.. Не сміши моїх пантофлів! Коли це було, щоб ти віддавала?.. Та мені ти тому нічого й не винна, що я тобі ніколи не позичав... *(Прикривши смартфон долоною, пояснює дільничному).* Це моя перша дружина...

Дільничний. Внучка покійниці? Із Австралії?

Арнольд *(замість «Так!» твердо киває головою).* Аферистка ще та!.. *(У смартфон).* Не вуркочи, на мене ці твої чари не подіють, занадто добре тебе знаю... *(До дільничного).* Знаєте, скільки вона напозичалася перед тим, як чкурнути до Австралії?! *(У смартфон).* Гроші коли будуть? *(До дільничного).* Каже, що у них сьогодні вихідний і банк не працює... Я так думаю, що бреше. *(Дільничний киває головою, мовляв, таки бреше).* *(У смартфон).* Давай так: якщо упродовж трьох годин у мене на рахунок не буде грошей, я кидаю все к бісовій матері і... А що ти хочеш знати?.. За крематорій домовлено, поліція на місці... Як це навіщо поліція?.. Папери відповідні оформити, що твою дорогу бабусю не коцнули, а померла вона своєю смертю... Ну, у вас в Австралії свої закони, а у нас свої!.. Все! Я своє слово сказав: або гроші, або похоронами баби я не займаюся! *(«Змазує» екран смартфона – завершує розмову).*

Дільничний *(зацікавлено).* Скільки їй?

Арнольд. Сорок сім.

Дільничний *(вражено).* Сорок сім? А скільки ж тоді внучці?

Арнольд. То це внучці сорок сім...

Санітар. А бабі її вісімдесят три.

Дільничний *(до санітара).* Я вас питав? Станьте собі в куточку і не лізьте...

Санітар. Я, вибачте, не розумію, чому ви так до мене...

Дільничний. Не розумієте?

Санітар. Ви, що ж, і справді повірили, що я скаржитись буду?

Дільничний. Дивлячись на вас, можна й повірити...

Санітар. Та я в житті ні на кого не скаржився!

Арнольд *(до санітара)*. Слухайте, вас же попросили... Ну, сядьте ви, ради бога, он у крісло, почитайте книжку...

Дільничний *(звернувши увагу на фоліант у руках санітара)*. Між іншим, а що це у вас за книжка така цікава?

Санітар *(не без гордості)*. «Конверсаціонс-Лексікон», видавництво Брокгауза. Тисяча вісімсот тридцятий рік!

Дільничний. Що, серйозно?

Санітар. Цілком. Надзвичайно унікальне видання, бібліографічна рідкість!..

Дільничний. І грошей немалих вартує, мабуть?

Санітар *(вже й відкривши рота, аби похвалитися, що «так, дуже великих грошей», але раптом завбачливо спохоплюється)*. Та!.. Звісно, що... Ні! Ні!.. Які там гроші!.. Ця книжка має цінність тільки для вузького кола спеціалістів, і то цінність чисто наукову!.. А так вона є у будь-якій бібліотеці!..

Арнольд. У будь-якій бібліотеці? Але ж ви мені казали...

Санітар. Брехав!..

Арнольд. Брехали?

Санітар. Брехав! Хрест святий, брехав! Скажу вам чесно: є у мене такий гандж, що полюблюю приборхати!.. І мучуся цим, і борюся із самим собою, і нібито вже й переборов цю свою хворобу, але потім – раз! – і рецидив!..

Дільничний. То, може, ви збрехали саме тоді, коли казали, що книжка ця не має ніякої цінності?

Санітар. Ні, ні! То я до того брехав! Хрест святий! То до того... *(Ще міцніше притискає фоліант до себе)*. До того!..

Дільничний. Дивіться мені! Бо якщо зараз збрехали...

Санітар. Ні, ні! Зараз я не брешу!..

Арнольд *(до дільничного)*. Я читав, що поліція тепер масово використовує поліграф.

Дільничний. Детектор брехні?

Арнольд. Авжеж.

Дільничний. Брехня!

Арнольд. Брехня?

Дільничний. Абсолютна! Менше вірте тому, що пишуть. Особливо в інтернеті.

Арнольд. А я думав, що ви візьмете та й перевірите його. *(Киває на санітара)*.

Санітар. Для цього треба згода того, кого перевіряють...

Дільничний. І це теж брехня! Якби у нас був детектор, ми би згоди не питали. А так можна й спитать. Скаже, що не згоден, ну то й що? Все одно поліграфа немає. А якщо хтось і захоче, знов те саме «ну то й що?» Запишемо у протокол, що здійснити перевірку немає можливості у зв'язку із відсутністю апарата, та й по всьому... Для нас головне що? Про-то-кол!

Вхідні двері відчиняються.

З'являється фельдшер.

Фельдшер. Це я! *(Підходить до столу, видобуває із «потаємних місцин» одягу дві пляшки текіли, два лимони і кілограмову пачку солі)*.

Арнольд. А солі для чого стільки?

Фельдшер. А меншої фасовки не було.

Арнольд. А нащо її вгагалі було брати?

Фельдшер. На-те вам, здрасте! А звідки мені знати, є в цій хаті сіль чи нема? Знов потім бігти?

Дільничний. Прекрасна риса – передбачливість!

Санітар. Пошли дурня богу молитися...

Фельдшер. Но-но! Тихіше на поворотах! Бо як!.. *(Розмахується у бік санітара кулаком).* *(До дільничного).* Ви би його арештували чи що?

Дільничний. Я залюбки вже це зробив би, от тільки не можу придумати, за що?!

Фельдшер. За що?! Знаєте, скільки він крові з мене випив? Та він же вампір! Дракула!

Дільничний. Немає такої статті...

Фельдшер. Жаль!.. А все ж неправильно якось виходить. Вампір – ось він, а посадити немає за що!..

Санітар *(до фельдшера).* Пожди! Пожди! Я тебе точно посаджу!..

Фельдшер. Налякав їжака голою...

Дільничний. Ша! У моєї присутності забороняю! Я все-таки при виконанні!..

Арнольд. До речі... *(Бере дільничного під руку, відводить убік).* Може, перед тим, як... *(Киває на стіл, текілу і т. д.)*

Дільничний. Оформимо папера?

Арнольд. Так. Щоб потім, розумієте, не відволікатися. Воно ж, розумієте, як піде процес, то...

Дільничний. Резонно. *(Позиркує, ідучи до столу, на фельдшера).* Прибери-но це!

Фельдшер *(ошелешено).* Не в'їхав?.. Все честь по честі, ми ж домовлялися! *(До Арнольда).* Що ти йому таке сказав, що раптом... Ні, раз таке діло, то я текілу й сам можу вдутися...

Дільничний. Я тобі вдую!..

Санітар. Вдуйте, вдуйте!..

Дільничний. Помовчте, а то і вам вдую... *(Фельдшеру).* Мені стіл треба, щоб протокол оформить!

Фельдшер. О! То так би й сказали, а то я чортзна-що подумав!..

Дільничний (*всівшись біля столу, дістає із кишені папери, кладе перед собою*). Прізвище, ім'я, по батькові?

Арнольд. Чиє?

Дільничний. Ну ви й даєте... Баби вашої внучки... Тьху! Заговорили... Баби вашої дружини прізвище.

Арнольд. Моєї колишньої дружини!

Дільничний. Послухайте, мене ваш сімейний стан не цікавить. Нинішньої, колишньої, майбутньої!.. Ви мені назвіть прізвище покійної.

Арнольд. Оце так задачка... (*Переводить погляд на санітара*). А як її прізвище? Ви не підкажете?

Санітар. Не підкажу. Вона ваша родичка, а не моя, ви й повинні знати.

Арнольд. Та перестаньте, їй-богу... Що, вам важко сказати, як її прізвище?

Дільничний. Мені ще довго ждати?

Фельдшер (*до Арнольда і санітара одночасно*). Задовбали! Текіла кисне!

Арнольд (*дільничному*). Розумієте, тут така ситуація... Ви тільки нічого такого не подумайте... Але... Але... Я не пам'ятаю її прізвище...

Дільничний. Що за дурня? Ви займаєтеся похоронами і при цьому не знаєте чіїми? Та ви знущаєтеся!..

Арнольд. Ні! Ні! Просто у моєї колишньої дружини у роду усі поголовно жінки – баба, мати, всі її сестри – по стільки разів виходили заміж і настільки калейдоскопічно змінювали прізвища, що й самі плуталися і не завжди згадати могли своє останнє прізвище!

Дільничний. Упекло ж вас зв'язатися з таким сімейством!

Фельдшер. Ото курви!..

Санітар. Я, звичайно, міг би підказати, але після всього того, що ви мені тут влаштували...

Арнольд. Та ради бога! Це ж такі дурниці...

Санітар. Кому дурниці, а кому...

Дільничний. Що він там мамлякає?

Арнольд. Нічого, нічого... Зараз, зараз... *(До санітара)*. Сто!

Санітар. Сто п'ятдесят!

Фельдшер *(тиче до фізіономії санітара кулака)*. Бачиш? Кажі швидше!

Санітар. А! Так, значить? *(Уперто)*. Не скажу...

Арнольд. Двісті!

Санітар. А хоч і триста!.. Як ви до мене, так і я до вас! Чого він мене лякає? Мені нервувати не можна... Ну, от і долякався... Все, вилетіло із голови!..

Арнольд. Не скажете?

Санітар. Не скажу, бо забув... Склероз на ґрунті нервів.

Арнольд *(до дільничного)*. Доведеться мені дзвонити в Австралію... *(Дістає смартфон)*. Дорого, правда... *(Дивиться на санітара)*. За один дзвінок можна було б купити пляшку чудового грузинського коньяку... *(Санітар задумався)*. І коробку цукерок для тещі!

Санітар. Коробки для неї багато, переб'ється, не заслужила ще... Ось! *(Дістає із кишені бірку, зняту із ноги покійниці)*. Читайте! *(Арнольд підходить, намагається взяти бірку із руки санітара, але санітар не дає)*. Так читайте!

Арнольд *(прочитавши, недовіриливо)*. Ви нічого не переплутали?

Санітар. Я? Як я міг переплутати? Це ж не я писав!

Арнольд *(дільничному)*. Ку-ку-рі-ко!

Дільничний. Що за дурні жарти? Ви ще мені тут закудкудахкайте!

Арнольд. Прізвище її таке: Кукуріко.

Дільничний. Що, справді?

Арнольд. Може, наголос на інший склад. Не Кукуріко, а Кукуріко. Але ж ви наголос у протоколі ставити не будете.

Дільничний. Не буду. *(Вписує прізвище у протокол)*. Ім'я хоч, сподіваюся, нормальне? Чи його ви теж не пам'ятаєте?

Арнольд. Ім'я нормальне. Тамара. А по батькові – Германівна. Тамара Германівна.

Дільничний *(вписуючи у протокол)*. Тамара Генріхівна...

Арнольд. Германівна.

Дільничний. Що ж ви раніше не сказали? Я вже написав «Генріхівна». Що, тепер по-новому починати?

Арнольд. Не знаю.

Фельдшер. Це якщо ви по п'ять разів переписувати будете, то до текіли ми й до вечора не дійдемо.

Дільничний *(до Арнольда)*. Для вас це принципово?

Фельдшер. Для нього, може, й ні, а для нас дуже. Текіла кисне!

Дільничний. Я про ім'я по батькові!

Арнольд. Та ради бога, хто там буде придивлятися... Вони взагалі казали, що їм ніяких документів не треба.

Дільничний. Хто казав?

Арнольд. Із крематорію тут приїжджали.

Дільничний. Справді? То як, залишаємо «Генріхівна»?

Арнольд. Залишаємо! Головне, щоб ініціали збіглися.

Дільничний *(схилиючись над протоколом)*. Вісімдесят три роки... Стать...

Фельдшер. Жіноча!

Дільничний. Та невже?.. Підкреслюємо «же»... Смерть настала... *(До Арнольда)*. Коли вона померла?

Арнольд. Вчора... Тобто сьогодні... Уночі!

Дільничний. Хворіла?

Арнольд. Хворіла, мабуть... Вісімдесят три все-таки.

Фельдшер. Хворіла! Без усяких «мабуть»! Якби була здорова, то не склала би ласти.

Дільничний. Логічно. *(Вписує щось у протокол).* Синці, садна, інші видимі ознаки можливої насильницької смерті на тілі... Є? Нема?

Арнольд. Та звідки їм узятися?

Фельдшер. Нема!

Дільничний. Я повинен пересвідчитися. Особисто!

Арнольд *(киваючи у бік дверей кімнати, в якій лежить небіжчиця).* Перевіряйте, вона там...

Дільничний підводиться, але буквально одразу й сідає на місце.

Фельдшер. Слухайте, навіщо тратити час? Ставте підпис, текіла жде! Ні, якщо ви, звичайно, нам не вірите...

Дільничний. Вам – вірю, цьому *(показує на Арнольда)* – теж, а ось цьому типчику *(киває на санітара)* – ні на йоту!

Санітар. Ну-ну... *(Ображено сопє).*

Дільничний. Як, ви кажете, називається цей гробсбух? *(Тицяє на фоліанта).*

Санітар. Ви вже питали...

Дільничний. А що вам не подобається? Я можу й десять разів спитати.

Санітар. «Конверсаціонс-Лексікон».

Дільничний. «Конверсаціонс»... «Конверсаціонс»... Щось знайоме. *(Замислюється).*

Фельдшер. Я, звичайно, вибачаюсь, але...

Дільничний. Та заждіть, дайте згадати! *(Замислено водить поглядом по стелі, стінах, вікні й зупиняється на дверях кімнати, де лежить небіжчиця).* Ну та гаразд, потім згадаю. *(До санітара).* Обов'язково згадаю!

Арнольд. Ви небіжчицю оглядати будете?

Дільничний. Я? Я вам, що, судмедексперт? У мої обов'язки це не входить. Я дільничний. Всього-навсього дільничний. Зрозуміло?

Арнольд. Зрозуміло. Я, що, хіба примушую вас? Просто так спитав.

Фельдшер (*дільничному*). Можете мені повірити як фельдшеру...

Дільничний. Ви – фельдшер?

Фельдшер. А що, я не казав?

Дільничний. Не казали, а то я запам'ятав би. Знаєте, яка у мене пам'ять?!

Фельдшер. Непогана, мабуть.

Дільничний. Непогана? Геніальна!

Фельдшер. У такому разі, сподіваюся, про текілу ви ще не забули?

Дільничний. Не забув, але спершу покінчимо з ділами... (*До Арнольда*). Ну що ж, ведіть, покажіть вашу Кукуріку.

Арнольд із дільничним переходять до кімнати, де лежить покійниця.

І майже одночасно з тим, як за ними зачиняються двері, на порозі протилежних дверей постає патологоанатом.

Сцена 5

...на порозі протилежних дверей постає патологоанатом.

Патологоанатом (*побачивши санітара, здивовано*). Ніфіга собі! А ти тут що робиш?

Санітар (*здивований не менше*). Я?

Патологоанатом. Там весь персонал з ніг збився, його шукаючи, а він он де!

Санітар. А чого мене шукати? У мене зміна закінчилася...

Патологоанатом. Зміна-то закінчилася, але тебе шукають.

Санітар. Навіщо?

Патологоанатом. Я толком не знаю. Мені по телефону дзвонили, я тобі і передаю дослівно, що мені сказали.

Санітар. То що? Конкретно що сказали?

Патологоанатом. Конкретно? «Де, – репетують у трубку, – цей клятий санітар, ми тут уже всі ноги позбивали, його шукаючи!»

Санітар. Хай би мені подзвонили...

Патологоанатом. Дзвонили, так у тебе ж телефон виключений!

Санітар (*переклавши фоліант з-під однієї руки під іншу, дістає смартфон*). Справді виключений... Розрядився!

Фельдшер (*санітарові, зловтішно*). Ото непруха, скажи! Так і з роботи заgrimіти можна, і то тільки через те, що розрядився телефон!

Санітар. Не сподівайся! Я із начмедом вась-вась, у разі чого прикриє...

Патологоанатом (*до обох, санітара і фельдшера*). Ну, проїхали... Мені тільки дивно, а яке ви відношення маєте до цієї сучки?

Фельдшер. Якої ще сучки?

Патологоанатом. Якої, якої! До тієї, що здохла! Це ж у цьому домі стара сучка здохла? Чи я щось переплутав? Так це сусіди мене сюди направили. Я десь посіяв папірця із адресою, ще добре, що на цій вуличці всього кілька будинків. Зустрів якусь жінку, розпитую, чи не підкаже, а вона й показала на цю хату: «Он там, – каже, – нарешті стара сучка здохла!»

Фельдшер. Ну, сусіди – то таке діло, а вам, хоч ви і патологоанатом, отаке повторювати за ними, тим паче, про мертвих...

Патологоанатом. Це я в лікарні патологоанатом, а в крематорії я звичайний експедитор і спалювач трупів.

Санітар (*ошелешено*). Ви, що ж, підробляєте у крематорії?

Патологоанатом. А що такого? Ви бачите у цьому щось погане? Непристойне?

Санітар. Просто це несподівано так, я навіть і подумати не зміг би...

Патологоанатом. Ще кілька місяців тому я теж не міг би подумати. А що робити? Жінка доконала: нема грошей, нема грошей!.. Не вам розказувати, які у нас зарплати!.. Ні, був би я, скажімо, хірургом, чи стоматологом, чи хоч би й проктологом, я би міг викрутити на пацієнтах, а із мерців я що викручу?.. А тут запропонували, я й погодився. А чого не погодитися? Забрав, привіз, спалив – дві сотні на кишені!

Фельдшер. Багато спалюєте?

Патологоанатом. По-різному буває. Ось сьогодні вже п'ять замовлень є.

Санітар. Це що ж виходить? Ви сьогодні тисячу заробите? За один день?

Патологоанатом. Ти чужих грошей не рахуй, добре? І не розп'якуй там дуже, що я на стороні підпрацьовую. А ще краще – просто забудь!

Санітар. Слухайте, а вакансій там у вас немає?

Патологоанатом. Смієшся? Вакансії – на такій блатній роботі?!

Санітар. Але раптом що, ви, може, дасте мені знати?

Патологоанатом. Не будеш розп'якувати, дам. Але якщо хоча б десь слово ляпнеш!..

Фельдшер. Ляпне! Обов'язково ляпне!

Санітар. Не ляпну! (*Киває на фельдшера*). А цей у вас там не крутиться, бува?

Патологоанатом. Він? Ні, не бачив.

Санітар. А то ми тут думали, що він у крематорії теж підпрацьовує. Цим... як його... таємним агентом...

Патологоанатом. Ким? Ким? (*Крутить пальцем біля скроні*). Ви що, того-єтого?.. Навіщо крематорію агенти, тим паче таємні? Ми працюємо легально...

Із кімнати, де лежить небіжчиця, виходить Арнольд.

Побачивши патологоанатома, Арнольд вражено вирячає очі.

Арнольд. Ви?

Патологоанатом. Ви? От не сподівався!.. Всюди, бачу, встигаєте!.. Фігаро там, Фігаро тут?!.

Арнольд. А ви яким тут чином?

З-за Арнольдового плеча показується голова дільничного.

Патологоанатом уклякає, поява поліцейського викликає у нього очевидне сум'яття.

Патологоанатом (*до санітара, пошепки*). А що тут поліція робить?

Санітар (*так само пошепки*). Проста формальність... Протокол, що своєю смертю...

Дільничний (*до Арнольда, киваючи у бік патологоанатома*). Що, ще один спадкоємець?

Арнольд. Хто? Він?.. Так це... (*Гарячково придумує, що відповісти*).

Патологоанатом (*на вухо фельдшеру*). А що баба?

Фельдшер. Лежить... Що їй зробиться...

Дільничний, не дочекавшись від Арнольда відповіді, рушає до стола, пильно на ходу придивляючись до патологоанатома.

Патологоанатом (*стривожено*). Чого ви на мене так дивитесь?

Дільничний. Як?

Патологоанатом. Ніби у чомусь мене підозрюєте?

Дільничний. Робота у мене така – усіх незнайомців, які з'являються у моєму районі, у чомусь підозрювати. Це називається «проявляти пильність».

Патологоанатом (*наблизившись до Арнольда, шепоче*). З бабою проблем немає?

Арнольд (*так само пошепки*). Не переживайте, все владнали...

Патологоанатом (із полегшенням). Слава богу! А то я, знаєте, занервував, як поліцію побачив...

Дільничний (до патологоанатома). Ну, признавайтесь...

Патологоанатом. У чому?

Дільничний. Хто ви і що тут робите?

Патологоанатом. Так... це... я... Із служби кремації я.

Дільничний. А! Зрозуміло...

Арнольд (здивовано, до патологоанатома). Чого ж ви ще там, у морзі, не сказали, що... (Закінчити фразу йому не дає дільничний).

Дільничний (сідає за стіл, присовує до себе папери, жестом підзиває Арнольда). Розпишіться в отриманні!.. Ось тут... (Показує). І тут... І ще ось тут... Це ваш екземпляр, а це я забираю з собою... (Складає папери вчетверо, ховає до однієї кишені, натомість із другої дістає так само складений у кілька разів целофановий пакет, розгортає його, переходить на інший край стола, де стоять пляшки, лимони, сіль). Текілу я заберу. Ви ж не будете проти?

Арнольд. Та звісно ж, беріть!

Фельдшер. Щось я не в'їхав?! Куди це ви?

Дільничний. Я ж казав вам, на шашлики збираюся, з нареченою своєю.

Фельдшер. Ми, що ж, і текілою з вами не причастимосся?

Дільничний (спровадивши до пакета обидві пляшки, лимони). Наречена чекає, боюся спізнитися... (Вертить у руці пачку солі, роздумуючи, брати чи ні. Врешті-решт, ставить її на стіл). Сіль я, мабуть, залишу. Навіщо мені стільки?

Фельдшер (розначливо). Але ж!.. Я ж мав вас навчити!

Дільничний (передумавши, кладе пачку солі у пакета). Хай буде, пригодиться... (Обертається до фельдшера). Та я, знаєте, якось сам. Не думаю, що це така вже мудра наука. У крайньому разі, в інтернет залізу! (Йде до виходу). Все, я пішов! (Зупиняється на порозі). Тільки ж ви дивіться мені! Щоб ніяких бійок! Я ж казав уже: сьогодні у мене вихідний. Не дай бог зіпсуєте мені

відпочинок!.. Зрозуміли? Ви спаліть, поховайте, а потім вже спадщину діліть. І бажано не на моїй території. Я до вас по-людськи? Ну й щоб ви до мене теж!.. Домовилися?

Помахавши усім ручкою, дільничний виходить.

Фельдшер (*убитим голосом*). І це називається по-людськи!.. Забрав і пішов!.. Я, що ж, даремно ганяв?!.

Санітар. Так тобі і треба!

Фельдшер. І після цього всього вони ще будуть гундіти про реформу?!. Поміняли форму – і на цьому все?!.

Санітар. Поміняли форму – от і вся реформа! (*Зловтішно, до фельдшера*). Ну що, причастився текілою?.. З лимончиком?!. Із сіллю?!. Знатимеш, як яму рити ближньому!

Фельдшер. Іди ти!.. Теж мені ближній знайшовся!..

Арнольд (*до патологоанатома*). То ви, значить, маєте якийсь відношення до крематорію?

Патологоанатом. Ну так, маю... Якесь...

Санітар. Крематором підпрацьовує... (*Нашттовхнувшись на колючий позирк патологоанатома, відходить убік*).

Арнольд. Якби ви зразу сказали, стільки проблем відпало б!

Патологоанатом. Ви не питали, я й не казав.

Арнольд. Авжеж... Було б знаття... (*Сигнал отримання повідомлення на його смартфоні. Арнольд, тільки-но глянувши на екран, задоволено хмикає*). Нарешті!.. (*Сигнал вхідного дзвінка. Арнольд, витримавши невелику паузу, відповідає*). Так!.. Перерахувала?.. Ще не отримував... (*Затуляє смартфон долонею*). Хай понервує!

Санітар. Внучка?.. Тобто колишня ваша?..

Арнольд. Вона... (*У смартфон*). А ти точно вже переслала?.. Бліц-експрес-банкінг?.. Миттєво – у будь-який кінець світу?.. І ти повірила?! Та це просто рекламний трюк! Креативний слоган!..

Що? Отримала смс-підтвердження, що гроші вже на моєму рахунку?.. Тобі повірити – себе обдурити...

Фельдшер. Молодець! Гарно розводить. І правильно. Так їй, сучці, і треба!..

Патологоанатом *(до фельдшера і санітара).* До речі, а де сучка?

Фельдшер. Далеко, аж у Австралії!

Арнольд *(прикривши смартфон долонею).* Та тихіше ви там!.. Дайте насолодитися її істерикою!.. *(У смартфон).* А я кажу, що не отримував!..

Патологоанатом *(до фельдшера).* Мені тут з вами жартувати ніколи! Ще чотири ходки зробить треба... *(До Арнольда).* Труп де?

Арнольд *(до санітара, прикривши смартфона).* Покажіть йому... *(Прикладає смартфона до вуха, слухає із напівблаженною усмішкою).*

Санітар. Там! *(Показує на двері кімнати, де лежить небіжчиця).*

Патологоанатом. Ви, що ж, у домі її тримаєте?

Фельдшер. А де ж її тримати? У сараї чи що?

Патологоанатом. Та де завгодно, але в хаті – це вже занадто...

Санітар. Занадто? Ви, що, справді так вважаєте? Такими заявами, знаєте, ви мене трохи дивуєте...

Патологоанатом. Я вас – трохи, а ви мене – так взагалі!.. Зрештою, діло ваше. В домі, то в домі! Схожу за мішком... *(Виходить із хати).*

Арнольд *(прикривши смартфона, стурбовано).* Куди це він?

Фельдшер. За мішком пішов.

Арнольд. А-а... *(У смартфон).* Ну все, все!.. Отримав я гроші!.. Що, вже й пожартувати не можна?.. Вже приїхали, забирають... Що-о-о?.. Відправити тобі попіл у Австралію?.. Бандероллю?.. Слухай, а давай я сам доставляю... Як-як? Дуже просто. Оплатиш мені квиток на літак у два кінці...

Фельдшер. Два! Два квитки! Я з тобою!..

Арнольд *(не чуючи фельдшера)*. Я серйозно!..

Санітар. От чорт!.. А як же я? Я ж літять боюся!

Арнольд *(не чуючи санітара)*. Коли ще у мене буде нагода побувати в Австралії!.. Дорого, кажеш?.. Отак ти, отже, любиш свою дорогу бабусю, що на доставці її праху хочеш зекономити!..

Фельдшер. Жлобиха! Зажала якусь там штучку баксів!

Санітар. І не кажи!.. Для австралійців це хіба гроші?!

Арнольд *(не звертаючи на них уваги)*. Заодно би і тебе... Розмірялася!.. *(До фельдшера і санітара)*. Ич, чого захотіла!.. *(У смартфон)*. Тільки побачити... Ну, в принципі... Ти оплати квитки, а там вже на місці розберемося!.. *(Закінчує розмову)*.

Фельдшер. І що?

Санітар. До чого домовилися?

Арнольд. Воно вам треба?

Фельдшер. Сказанеш таке!

Санітар. Ще й як треба!

Арнольд. Обіцяла подумати...

Заходить патологоанатом із брезентовим мішком під пахвою.

Патологоанатом *(Арнольдові, з порога)*. Договір оформляти будемо?

Арнольд. Та вже наоформлялися сьогодні. Може, я просто дам гроші? Я ж вас знаю.

Патологоанатом. Можна й так... *(Киває у бік дверей кімнати, де лежить небіжчиця)*. То я забираю?

Арнольд. Забирайте, а я поки гроші відрахую... *(До фельдшера і санітара)*. Може, допоможете йому?

Патологоанатом. Навіщо? Що, я сам не справлюся?! Скільки там та тварюка важить?!

Арнольд. Ви все-таки... я, звичайно, розумію... Але не треба так про мертвих! Щоб ви про них не думали, але... Перед лицем смерті ми всі рівні, тож, знаєте...

Патологоанатом. А що я такого сказав?

Арнольд. Давайте облишимо... Розмова не з приемних, знаєте!.. Ви просто робіть свою роботу, а ці ваші коментарі... Залиште їх при собі!..

Патологоанатом. Та ради бога! *(Рішуче шарпає двері кімнати, де лежить небіжчиця. Заходить. І майже одразу ж вибігає й накидається – не фізично, тільки словесно – на Арнольда).* Що за дебільні жарти? Кого ви мені підсовуєте?

Арнольд. Як це кого?

Патологоанатом. Нафіга мені ваша баба?! Я на неї у морзі надивився!

Арнольд. А кого ви хотіли там побачити?

Фельдшер. Може, діда? *(Хихоче).*

Патологоанатом. Ну все, пожартували і досить... І так піч у крематорії вже півгодини даремно горить. Не вистачало, щоб з мене ще й вирахували за перевитрату палива!

Арнольд. То забирайте і везіть!

Патологоанатом. Де забирати? Кого?

Арнольд. Дивна ви людина! Так он же на ліжку лежить! *(На всяк випадок підходить і зазирає у відчинені двері кімнати, де лежить небіжчиця).* Ну, он же вона!

Патологоанатом. Ви хочете сказати, що вона – сучка?

Арнольд. Це неможливо! Я ж вас просив не обзивати!

Фельдшер. Стоп! Стоп! Здається, я починаю розуміти...

Арнольд. А я – ні! Хоч убийте...

Патологоанатом. Не припините цей цирк, я вас таки уб'ю!

Фельдшер. Стоп! Стоп! *(Його погляд зупиняється на згорненому мішку у руці патологоанатома).* А дайте-но! *(Вихоплює мішка із рук патологоанатома, розгортає його).* Дивіться! Ось воно що! *(Трясе мішком перед Арнольдом, затим відступає на кілька кроків).* Читайте!

Фельдшер демонструє трафаретний напис на мішку: «Зооритуальна служба «Удав і компанія»: Похоронимо домашніх улюбленців по-людськи!»

Арнольд. То це, значить...

Фельдшер перевертає мішка і показує напис на зворотньому боці: «MEMENTO MORI! Ви дзвоните до нас – ми їдемо до вас у любий час! КРЕМАЦІЯ ТВАРИН | гнучка система знижок для пенсіонерів і самотніх |» (При цьому при розташуванні слів останнього речення і елементів оформлення був застосований доволі суперечливий і небездоганний дизайнерський хід, внаслідок чого здалеку воно читалося як: «КРЕМАЦІЯ | ПЕНСІОНЕРІВ І ОДИНОКИХ | ТВАРИН»).

Санітар. Оце фортель! (До фельдшера). Що, підставити вирішив? А ще текілу вимагав!

Арнольд (до патологоанатома). То це ви котів, собак?

Патологоанатом. В основному... Бувають, правда, винятки. Ось морську свинку недавно спалювали...

Фельдшер. Морську свинку?

Патологоанатом. Намучилися...

Санітар. Зі свинкою? Що так?

Патологоанатом. Не зі свинкою, з хазяйкою її. Ото вже свинею виявилася!.. Вона чомусь вирішила, що вага попелу на виході має бути така ж, скільки свинка важила перед кремацією. Як ми їй тільки не пояснювали!.. Довелося відкупні давати, щоб не скандалила... Мало того, що вернули їй її гроші, то ще й доплатили стільки ж!.. А що, чого тільки не зробиш, аби не втратити ліцензію!

Арнольд. То ви, значить, тільки на тваринах і спеціалізуєтесь?

Патологоанатом. Атож...

Арнольд. І що ж, не могли зразу сказати?

Патологоанатом. Що я вам повинен був сказати? Я ж був упевнений, що за сучкою приїхав! Мені і начальниця сказала: «За собакою поїдеш, ось адреса...» А тут ще й сусідка, яку розпитував, на цю хату показала: «Туди йдіть, нарешті та вредна стара сучка здохла!» У подвір'я захожу, дивлюся: точно, буда собача порожня... Ну, і що я після цього всього міг подумати? Звідки у мене могли сумніви виникнути?

Фельдшер. Живий анекдот! Комусь розкажеш – не повірить!

Санітар. Кумедна ситуація...

Арнольд. Анекдот!.. Кумедія!.. Вам, бачу, смішно?..

Патологоанатом. Що ж, раз таке діло, то я поїхав...

Арнольд. Стійте! А може... *(Киває на двері кімнати, де лежить небіжчиця).* Нічого не можна придумати?

Патологоанатом. Здуріли? Це ж кримінал! Мало того, що ліцензію заберуть, то ще й посадять! Причому всіх! Мене, вас, оцих двох теж... Усіх!

Арнольд. Н-да... Ситуація!.. І що ж тепер робити?

Патологоанатом. Як що? Не морочте собі голову. Документ від поліції у вас є. Купуйте труну й везіть на цвинтар.

Арнольд. А в Австралію я що повезу?

Фельдшер. Справді? Що?

Санітар. Блін! І чого я літять боюся?!

Патологоанатом. На цвинтар?

Санітар. Тьху-тьху-тьху!.. В Австралію!

Патологоанатом. Не збагну, який тут зв'язок? Їдьте, куди хочете! Що вас стримує?

Арнольд *(киває на двері кімнати, де лежить покійниця).* Вона стримує...

Патологоанатом. То ховайте скоріше та й по всьому!

Арнольд. А прах?

Патологоанатом. Що – прах?

Арнольд. Де потім прах узяти?

Патологоанатом. Який прах?

Арнольд. Її прах!

Патологоанатом. Навіщо вам її прах?

Фельдшер (*до патологоанатома*). Ви, що, не доганяєте? Попіл з неї треба відвезти внучці до Австралії.

Санітар. Вона обіцяла оплатити переліт в обидва кінці.

Арнольд. Не випереджайте подій, поки що вона обіцяла тільки подумати...

Фельдшер. Та куди б вона поділася, якби у нас на руках був попіл її баби! Оплатила б, а інакше...

Патологоанатом. Що – за усіх вас заплатила б?

Арнольд. Про це мова не йшла...

Фельдшер. Не гальмуй! Я ж кажу: нам би попіл, а там ми вже знайшли би спосіб натиснути на неї!..

Патологоанатом (*по виразу його обличчя видно, що до нього раптом навідалася блискуча думка*). Та які проблеми? Хоронимо тишком-нишком бабу на якомусь сільському цвинтарі, подалі від цивілізації, а попіл я вам потім організую!

Санітар. Як? Ви її, що, потім викопаете і таємно спалите?

Патологоанатом. Не будьте ідіотами! Нащо викопувати, нащо спалювати?! Назбираю я вам попелу...

Арнольд. З котів? Собак? Морських свинок?

Патологоанатом. А яка нам різниця?! Чи ви думаете, що внучка прах на експертизу понесе?

Фельдшер. Геніально!

Санітар. Супер!

Арнольд. Якось воно, знаєте, негарно трохи...

Патологоанатом. Моя справа запропонувати... Я ж не примушую!

Арнольд. Це називається: заборонений прийом...

Патологоанатом. Поясніть.

Арнольд. Робити пропозицію, від якої неможливо відмовитися, – це удар нижче пояса.

ДІЯ 4

Сцена 1

*Аеровокзал.
Зала очікування.*

Арнольд (*розмовляє по смартфоні*). ...багаж уже завантажили, а пасажирів ще не пускають... Причину не пояснюють... Даремні сподівання!.. Як пройшло весілля?.. Нудно, кажеш, нецікаво... Це ж тобі не наше весілля!.. Ніхто навіть не напився?.. От нізачо не повірю! Ти, принаймні, зобов'язана була б напитися!.. Ой-йо-йо-йой! Які ми вразливі зробилися!.. Все, пізніше передзвону, тут на обрії намалювалися мої попутники... А хто знав? Так склалося!.. Не хникай, не збідніє твій буратінчик... Між іншим, для нього є обнадійлива новина. Скажи йому, що наш друг патологоанатом... Гаразд, не кажи, що патологоанатом, раз він у тебе такий забобонний! Скажи, що лікар!.. Отож, скажи йому, що наш друг лікар роздобув для нього чудодійний елексір... Запевняє, що через місяць у твого буратіни від лисини не залишиться і сліду!.. Не знаю, з чого його зроблено, але патологоанатом божитьься, що ефект стовідсотковий... Все, бувай!..

З'являються патологоанатом, фельдшер і санітар.

Патологоанатом (*до Арнольда*). Ти чув? Знов рейс відклали.

Арнольд. Чув. І ви з цієї нагоди знов подалися до буфету?

Фельдшер. Тільки по соточці.

Арнольд. Текіли?

Фельдшер. А чого ж іще?

Санітар. З лимоном...

Патологоанатом. Сіллю!..

Арнольд. Бачу, ви увійшли в азарт.

Санітар. Маю тобі сказати, що фельдшер був правий. Текіла...

Патологоанатом. З лимоном...

Фельдшер. І сіллю...

Санітар. Божественно смакує!

Арнольд. Я радий за вас...

Фельдшер. Дарма ти з нами не пішов.

Арнольд. Хтось же має пильнувати чергу на реєстрацію.

Патологоанатом. А сенс? Яка різниця, коли ми її пройдемо, серед перших чи останніми?

Літак – це ж тобі не маршрутка у час пік, за місце воювать не треба.

Санітар *(до фельдшера)*. А добре, що ти мене зводив на гіпноз.

Фельдшер. Я ж казав!

Арнольд. Подіяло?

Санітар. Ще й як! Як рукою зняло. Куди хочеш тепер готовий летіти! Хоч у космос. Ані крапельки страху не відчуваю. *(Лізе до фельдшера обніматися)*. Дякую тобі, друже!

Фельдшер. Для чого ці телячі ніжності?! Он люди зглядаються...

Санітар. Де? *(Роззирається довкруг)*. О! Дільничний! А він тут що робить? Що, теж кудись летить? Давай покличемо...

Фельдшер. Після того, що він зробив тоді?

Санітар. Та господь з ними, із тими двома пляшками текіли. Забудь!

Фельдшер. Діло не в текілі! Тут діло принципа!

Патологоанатом. Принциповий ти наш!

Арнольд (*вдивляючись у глибину залу очікування*). А він не сам.

Патологоанатом. Хто?

Арнольд. Дільничний.

Фельдшер. Із нареченою?

Арнольд. Їх там ціла купа.

Фельдшер. Наречених? Теж мені герой-розпусник!

Арнольд. Тебе приклонило чи що? Поліцейських там ціла купа!

Санітар. Еге ж! Бачу двох. І он там – ще двоє...

Патологоанатом. Нічого дивного. Чергують.

Арнольд. Таке враження, ніби когось шукають.

Фельдшер. Послухайте, а може це наречена від нього втекла, от вони і шукають!

Арнольд. Ні, тебе точно приклонило... Маніяк!

Патологоанатом. Ідуть у наш бік.

Санітар. Цікаво, упізнає когось із нас чи ні?

Фельдшер. Воно тобі треба, щоб він упізнавав?

Санітар. Просто він хвалився, що у нього розчудесна пам'ять. От зараз і перевіримо! Робимо вигляд, що ми його не помічаємо. І взагалі не знаємо, хто він такий!

Арнольд. Я у ці ігри грати не буду. Особисто мені він нічого поганого не зробив.

Фельдшер. Не зробив, то ще колись зробить. Натура у них така, полісменська!..

Санітар і фельдшер відвертаються, намагаються удавати, що не помічають наближення дільничного.

Сцена 2

Дільничний підходить, зупиняється у кількох кроках, подає якісь знаки своїм колегам-поліцейським.

Арнольд. Здрастуйте, пане лейтенанте!

Дільничний (*привітавшись лише кивком голови*). Ну що, поділили спадщину?

Арнольд. Та не було ніякої спадщини.

Дільничний. Вірю. Було б що ділити, обов'язково побилися б! Як не в той день, то наступного. Або принаймні посварилися б так, що потім роками уникали б зустрічатися. Ну, а раз ви всі тут, у повному складі, значить, ділити й справді не було чого. От тільки не знаю, радіти за вас чи співчувати?.. (*Підходить до санітара*). А чого це ви від мене відвертаєтесь?

Санітар. Я? Відвертаюся? Та ні, я просто не помітив вас.

Дільничний. І голосу мого не почули, коли я заговорив?

Санітар. Я, знаєте, був заглиблений у свої думки...

Дільничний. А думки ці ваші, випадково, не стосувалися «Конверсаціонс-Лексікона»? Тисяча вісімсот тридцятого року видання?

Санітар. О, у вас чудова пам'ять!

Дільничний. Так, чудова. На лихо вам.

Санітар. Що ви таке кажете? На що це ви таке натякаєте?

Патологоанатом. Справді? Ваші слова звучать як погроза. Ви його у чомусь підозрюєте?

Дільничний. О, і ви тут? Звиняйте, одразу й не помітив. Якщо мені не зраджує пам'ять, а пам'ять мені не зраджує ніколи, ви працівник крематорію і за сумісництвом патологоанатом у міській лікарні? Чи навпаки – патологоанатом, а вже потім експедитор-крематор?

Патологоанатом. І що? Сумісництво законом не забороняється...

Дільничний. Не забороняється, це так. Заковика тільки в тому, що офіційно ви у крематорії не числилися і зарплату отримували в конверті.

Патологоанатом. Ну... Ну...

Дільничний. Отож краще стійте собі тихесенько збоку і ждіть, коли до вас дійде черга. Зрозуміли?

Патологоанатом. Ну... Так...

Дільничний. От і добре. А тепер знову візьмемося за вас, дорогенький ви мій...
(*Повертається обличчям до санітара*).

Санітар. Я... я... А що я такого зробив?

Дільничний. Не кипішуйте, прийде час – дізнаєтеся... Пам'ятаєте, я вам казав, що у мене феноменальна пам'ять? Я ж не просто так казав, тільки для того, щоб похвалитися... Я, може, тиждень ходив і все мучився: «Конверсаціонс-Лексікон»... «Конверсаціонс-Лексікон»... От засіло воно мені в голові і все!.. Аж тут – бац! – і згадав. Ще коли в п'ятому класі вчився, прочитав в газеті статтю про зухвале пограбування історичного музею, яке вчинила якась «Т. Г. Бубуріна»... Так-так, я навіть прізвище та ініціали згадав, хоч минуло вже майже двадцять років!..

Арнольд. Феноменально! Справді феноменально!

Фельдшер (*сам до себе*). Я кричати «браво» не буду...

Арнольд. Справді феноменально!

Дільничний. Ця Бубуріна незадовго перед тим влаштувалася у музей сторожем, а після пограбування безслідно зeszла, наче крізь землю провалилася!

Санітар. Це все, звичайно, дуже цікаво, але до чого тут я?

Дільничний. А ось ми і наближаємося до вас... Так-от, серед викраденого із музею, окрім кількох картин, ятагана шістнадцятого століття і ще деяких експонатів, значився і... Ну?.. Ну?.. Не здогадуєтеся?.. Добре, підкажу. «Конверсаціонс-Лексікон», тисяча вісімсот тридцятого року видання!

Санітар. Це, звичайно, дуже цікаво, але...

Дільничний. А про «але» і все інше ми з вами поговоримо в іншому місці!

Арнольд. Ви його, що, арештовуєте?

Дільничний. Поки що тільки затримуємо. На сорок вісім годин.

Патологоанатом. Але на якій підставі?

Дільничний. Ви не дуже заступайтеся за когось. Ви краще про себе подумайте...
(*Обертається до інших поліцейських, показує на санітара*). Цього вже можете виводити!

Санітар. Це незаконно! Я буду скаржитися!

Дільничний. Це я від вас уже чув... (*До поліцейських*). Забирайте, забирайте!

Двоє поліцейських виводять санітара.

Арнольд. Це якась помилка...

Дільничний. Вам я теж порадив би думати насамперед про себе. До вас у мене також є питання.

Арнольд. Є? То задавайте!

Дільничний. Не спішіть, до вас ще черга не дійшла... (*До патологоанатома*). А вам, шановний, доведеться пояснити, яким чином тіло померлої у лікарні громадянки Кучуріної без будь-яких на те підстав і документів було вивезене із моргу у невідомому напрямку.

Патологоанатом. Та що ви таке видумуєте? Яка Кучуріна? Я знати не знаю ніякої Кучуріної!

Дільничний. Знаєте, знаєте!

Арнольд. Дозвольте все-таки...

Дільничний. Що вам дозволити?

Арнольд. Я хочу внести деяку ясність...

Дільничний. Вносять благодійні внески! Але вас це все одно не врятує. Тим паче, що нам заборонили їх брати. Раніше брали і нічого, а тепер кажуть, що це хабар.

Арнольд. Можна, я все-таки поясню...

Дільничний. Ну-ну!.. І що ви хочете мені пояснити?

Арнольд. Книжку, про яку ви говорили, що вона нібито викрадена із музею, санітар взяв із дому баби моєї колишньої дружини.

Дільничний. Цікаво, цікаво... Як це – взяв?

Арнольд. Вона лежала на етажерці, от він і взяв. Вона йому для роботи потрібна.

Дільничний. У морзі?

Арнольд. Ні, для наукової роботи. Він дисертацію збирався писати.

Дільничний. Дисертацію? Чудні діла твої, господи! Докотилися, вже санітари беруться писати дисертації?!

Арнольд. Він не завжди був санітаром. Він раніше був...

Дільничний. Послухайте, я з його біографією ознайомлюся й без вас, він мені дуже скоро сам її розкаже, з подробицями і в деталях!.. Давайте про книжку. Як вона потрапила у дім покійної?

Арнольд. Цього я не знаю.

Дільничний. Не знаєте, значить?.. То, може, ви назвете мені справжнє прізвище особи, яку ваш друг патологоанатом таємно спалив у крематорії для тварин?

Патологоанатом. Я нікого не спалював!

Дільничний. Не спалювали? *(Обертається до котрогось із поліцейських).* Ану, дай-но сюди! *(У руках дільничного миттю з'являється ритуальна урночка).* Вам знайома ця урна?

Арнольд. Так, це урна, яку я здав у багаж. Ми летимо із нею в Австралію.

Дільничний. Боюся, що вже ніхто нікуди не летить! *(Читає надпис на урни).* «Кукуріко Т. Г.»
Це хто?

Арнольд. Баба моєї колишньої дружини. Ви ж самі оформляли на неї папери...

Дільничний. Оформляв. І якраз тоді, коли я їх оформляв, він *(киває на патологоанатома)* за нею і приїхав, щоб забрати і спалити.

Арнольд. Ви помиляєтесь! Її ніхто не спалював!

Дільничний. Не спалював?

Арнольд. Ми її поховали на цвинтарі у глухому селі. Якщо треба буде, я вам покажу могилу...

Дільничний. А прах звідки взявся?

Патологоанатом. Звідки, звідки... Я назбирав. Із котів, собак, яких спалювали...

Дільничний. Що-о-о? То ви ще й шахраї?

Патологоанатом. Які ми шахраї? Просто дуже в Австралію хотіли...

Дільничний. Стоп, стоп! Це що ж виходить?.. Дайте-но я розберуся... Отже, ви поховали громадянку Кукуріко, яка насправді ніяка не Кукуріко, а... Точно! Кучуріна!.. Як це я не здогадався?.. Ось звідки взявся необлікований труп у морзі!..

Фельдшер. Бірки!

Дільничний. Що – бірки? Які ще бірки?

Фельдшер. На ногах небіжчиці було дві бірки! Хтось помилився і прив'язав дві бірки, по одній на кожній нозі! І з різними прізвиськами!

Патологоанатом. Точно! Ми ж думали, що забираємо Кукуріко, а насправді це була Кучуріна!..

Фельдшер. Все сходиться!..

Дільничний. Заждіть, заждіть! Ви мене вже геть заплутали... А я ж так гарно і зрозуміло все розклав, по полицках прямо, а тепер же як?.. Скажіть, а навіщо ви взагалі це все затіяли? Навіщо вам було потрібно забирати із моргу цю Кукуріко... Тобто Кучуріну... Чи навпаки?

Патологоанатом. Так вже вийшло... Документів оформити не встигли, бо головікаря не було, холодильники не працювали, а ждати п'ять днів вихідних...

Дільничний. Добре, добре... Це ви у поясненнях напишіть!..

Арнольд. Після прильоту із Австралії?

Дільничний. Та ні, в Австралію ви не полетите. В усякому разі, якщо й полетите, то не сьогодні. Спершу – протокол, свідчення, пояснення, а там вже хай начальство вирішує, що з вами робити.

Фельдшер. А може все-таки? Лейтенанте, не убивайте мрію!

Арнольд. Справді? Злітаємо і бистренько вернемося?

Дільничний. Ні-ні! І не просіть!.. *(Зітхає, цілком щиро)*. Ех, таку схему мені поламали!.. Я ж думав, що напав на слід знаменитої аферистки – «Т. Г. Бубуріної!» Розмріявся: розкрию злочин, якого не могли розкрити стільки років!.. Поверну викрадені шедеври!.. Між іншим, а ви не в курсі, де цей «Конверсаціонс-Лексікон» зараз?.. Я чогось забув спитати. Від надмірного хвилювання, мабуть...

Патологоанатом. Знаючи санітара, можу припустити, що він його вже встиг продати...

Арнольд. Продав? Він же казав, що бере для наукової роботи!

Патологоанатом. А ти й вуха розвісив?!

Сигнал вхідного дзвінка на Арнольдовому смартфоні.

Дільничний. Внучка?.. Із Австралії?

Арнольд. Моя колишня...

Дільничний *(мрійливо)*. Із самої Австралії!..

Арнольд. Я відповім?

Дільничний. Звичайно, звичайно...

Арнольд *(у смартфон)*. Так... Ні, ще не вилетіли... Боюся, що сьогодні вже й не вилетимо... Не знаю, не знаю... Так... Слухай, все збираюся тебе спитати. А що за дивне таке прізвище у твоєї покійної баби?.. Та ні, не дівоче... І не те, яке було, коли я з тобою одружувався... Коли вона востаннє міняла прізвище?.. Років двадцять п'ять тому?.. От нізащо не повірю, що вона за стільки років знов не вискочила за когось... А, вискакувала, тільки не міняла... Набридло

кожного разу морочитися заміною документів... Та ні, нічого... Він у неї хто був? Грек? Молдаванин? Чи взагалі незрозуміло хто... Чому – сміюся?.. Але ж погодься: Ку-ку-рі-ко – звучить весело... Як не її?.. Що-о-о?.. Як ти сказала?.. Ти нічого не переплутала?.. Повтори-но ще раз, щоб я був впевнений, що розчув так, як треба... Тепер зрозуміло, звідки у тебе взялися тоді гроші, щоб вивтікати аж до Австралії... Та все ти добре знаєш!.. А я кажу, що знаєш!.. Не тішся даремними ілюзіями, немає нічого таємного, що рано чи пізно не стало б явним! (*Закінчує розмову. Дивно усміхається*). А... А... А знаєте, кого ми... (*Дивиться на патологоанатома, потім переводить погляд на фельдшера й нарешті зупиняється на дільничному*). Знаєте, кого ми похоронили?..

Дільничний. Кого? (*Голос його раптом здригається від примарного передчуття*).

Арнольд. Нізащо не здогадаєтеся! (*Дивлячись у очі дільничному*). Вам це буде особливо цікаво... Так от, прізвище нашої небіжчиці – Бубуріна!..

Дільничний (*здивовано-підупалим голосом*). Бубуріна?

Арнольд. Атож, Бубуріна... «Т. Г. Бубуріна»!

(З а н а в і с).

Житомир

18-27 вересня 2016 р.

Акторський ансамбль вистави «Діло житейське» // «Театр на Новому бульварі». 2 липня 2017 р.

Літературно-художнє видання
Врублевський Василь Марцельович
ДІЛО ЖИТЕЙСЬКЕ
Трагікомедія

Фото, дизайн палітурки:
Валерій Косенко

Житомир, 2017